ABC
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اڱارو 18 نومبر 2025ع 26 جمادي الاول 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيا شمارو (95)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

آزاد ڪشمير اسيمبلي ۾ بي اعتمادي رٽ ڪامياب، فيصل ممتاز راٺوڙ نئون وزيراعظم چونڊجي ويو

آزاد جمون ڪشمير قانون ساز اسيمبلي جي خاص اجلاس ۾ اڳوڻي وزيراعظم چوڌري انوارالحق خلاف بي اعتمادي رٽ تي بحث ٿيو جنهن کانپوءِ ايوان ۾ ووٽنگ ڪرائي وئي

بي اعتمادي رٽ جمعي ڏينهن 14 نومبر تي اسيمبلي ميمبرن چوڌري قاسم مجيد، سردار جاويد ايوب، ملڪ ظفر اقبال، علي شان سوني ۽ محمد رفيق نيئر جمع ڪرائي هئي

53 رڪني ايوان ۾ وزيراعظم جي چونڊ لاءِ 27 ووٽ گهربل هئا، فيصل ممتاز راٺوڙ 36 ووٽ حاصل ڪري واضح برتري سان ڪاميابي حاصل ڪئي، ووٽنگ ۾ پ پ جي 17 ميمبرن راٺوڙ جي حق ۾ ووٽ ڏنو

فيصل ممتاز راٺوڙ موجوده اسيمبلي جو چوٿون وزيراعظم هوندو، ووٽنگ کان اڳ شهر ۾ سيڪيورٽي جا سخت انتظام ڪيا ويا، حلف برداري ۾ پ پ جي مرڪزي قيادت جي شرڪت جو امڪان

نئين حڪومت ۾ به وڏا سياسي چئلينجز درپيش، ايڪشن ڪميشن جي معاهدن تي عملدرآمد ۽ ڪابينا کي 20 وزيرن تائين محدود رکڻ به نئين حڪومت لاءِ وڏي آزمائش هوندي

مظفرآباد (اي پي پي) پاڪستان پيپلز پارٽي اڳواڻ ۽ اسيمبلي ميمبر فيصل ممتاز راٺوڙ آزاد جمون ڪشمير جو 16 هون وزيراعظم چونڊجي ويو. نئين وزيراعظم جي حلف برداري تقريب (اڄ) اڱاري ڏينهن منعقد ٿيندي. سومر ڏينهن آزاد جمون ڪشمير قانون ساز اسيمبلي جي خاص اجلاس ۾ اڳوڻي وزيراعظم چوڌري انوار الحق خلاف بي اعتمادي رٽ تي بحث ٿيو

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

جسٽس محمد ڪامران خان ملاخيل بلوچستان هاءِ ڪورٽ جي رتني چيف جسٽس جو حلف کڻي ورتو

ڪوئيٽا (اي پي پي) جسٽس محمد ڪامران خان ملاخيل بلوچستان هاءِ ڪورٽ جي رقتي چيف جسٽس جو حلف کڻي ورتو.

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

دوست ملڪن مان ٻطرفي واپار سميت مختلف شعبن ۾ تعاون کي همٿي ملي رهي آهي: عطاءُ الله تارڙ

حڪومت معيشت کي بحران کان ترقي ۽ پرڏيهي لاڳاپن کي اڪيلائپ کان عالمي اهميت طرف منتقل ڪري ڇڏيو آهي

حڪومت اهڙي پاليسي اختيار ڪئي، جنهن تحت ان کي سفارتي ميدان ۾ ڪيترين ئي ڪاميابين مليون آهن

حقيقت اها آهي ته دهشتگردي کان سڀ کان وڌيڪ متاثر هجڻ جي باوجود پاڪستان جي خلاف باقاعده پروپئگنڊه ڪئي وئي

جيڪو اتحاد اسان ڏيکاريو ان کي تسليم ڪرڻو پوندو، پاڪستاني عوام جي حوصلا مندي ۽ يڪجهتي اختلافن کي پلٽي رکي ڇڏيو

افغانستان جي معاملي ۾ به پاڪستان وٽ ناقابل ترديد ثبوت موجود آهن ته افغان سرزمين دهشتگردي جي لاءِ استعمال ٿيندي رهي آهي

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته حڪومت معيشت کي بحران کان ترقي ۽ پرڏيهي لاڳاپن کي اڪيلائپ کان عالمي اهميت طرف منتقل ڪري ڇڏيو آهي. دوست ملڪن مان ٻطرفي واپار سميت

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

لاهور هاءِ ڪورٽ: پي ٽي آءِ باني جي سمورن ڪيس کي گڏ ڪرڻ جي درخواست پيروي نه ٿيڻ سبب خارج

لاهور (اي پي پي) لاهور هاءِ ڪورٽ پي ٽي آءِ باني جي سمورن ڪيس کي گڏ ڪرڻ جي درخواست پيروي نه ٿيڻ سبب خارج

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: آسٽريليا، ماريشس، ڊينمارڪ ۽ متحده عرب امارات جا نوان مقرر ڪيل سفير صدر آصف علي زرداري کي سندن ڪاغذ پيش ڪري رهيا آهن

صدر کي چئن نون مقرر ٿيندڙ سفيرن پاران سفارتي سندون پيش

صدر آصف زرداري سفيرن کي مقرري تي مبارڪباد ڏني ۽ اعتماد جو اظهار ڪيو

نون سفيرن ۾ آسٽريليا جو هاءِ ڪمشنر ٽم ڪين ۽ ماريشس جو هاءِ ڪمشنر مسٽر ڪرمياڪس شامل

ڊينمارڪ جو نئون مقرر سفير ميجا مورٽينسن ۽ گڏيل عرب امارات جو سفير سالم الزعبي شامل

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري کي چئن نون مقرر ٿيندڙ سفيرن ايوان صدر ۾ منعقد پروقار تقريب دوران پنهنجون سفارتي سندون پيش ڪيون. صدر سفيرن کي مقرري تي مبارڪباد ڏني ۽

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

وفاقي آئيني عدالت ڪنگ ايڊورڊ ميڊيڪل يونيورسٽي جي وائيس چانسلر جي مقرري جي معاملي تي لاهور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو ڪالعدم قرار ڏئي ڇڏيو

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي آئيني عدالت ڪنگ ايڊورڊ ميڊيڪل يونيورسٽي جي وائيس چانسلر جي مقرري جي معاملي

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم طرفان ڪراچي سرڪلر ريلوي جي بحالي جو اعلان، ريلوي هڪ سڙيل نظام بڻجي چڪو آهي: شهباز شريف

ميان شهباز شريف هڪ ڏينهن جي مختصر دوري تي ڪراچي پهتو، فيصل بيس تي سنڌ جي وڏي وزير مراد علي شاهه، چيف سيڪريٽري ۽ آءِ جي پوليس ۽ ٻين سندس استقبال ڪيو

ڪينٽ اسٽيشن تي شاليمار ايڪسپريس جي نئين ٽرين ۽ اسٽيشن جي اپ گريڊ ٿيل وي آءِ پي لائونجز ۽ ويٽنگ ايرياز اي ٽي ايم مشين ۽ مفت وائي فائي جي سهولت جو افتتاح ڪيو

پاڪستان ريلوي جديد نظام ڏانهن گامزن آهي، اميد آهي ته ڪجهه سالن ۾ ريلوي خطي جو شاندار ٽرانسپورٽ سسٽم بڻجي ويندو ۽ صوبن سان شراڪتداري جا مثبت نتيجا نظر ايندا: شهباز شريف

پارٽنرشپ جو دائرو بلوچستان ۽ خيبرپختونخواهه حڪومتن سان به وڌايو ويندو، سموري ملڪ ۾ ريلوي نظام جي اپ گريڊ لاءِ جيتري به رقم گهربل هوندي اها فراهم ڪئي ويندي

جيڪڏهن تهران کان استنبول تائين رستو بحال ٿئي ٿو ته پاڪستان ريلوي کي چار مهينا لڳندا. شاليمار ايڪسپريس کي مڪمل طور تي نئين ٽرين ڪينٽ اسٽيشن کي جديد بڻايو ويو آهي

ٽرجي ڪوئلي جي منتقلي لاءِ وفاق ۽ سنڌ حڪومت پاڻ ۾ تعاون ڪري رهيون آهن. حنيف عباسي پنهنجي ٽيم سان گڏ ريلوي جي سڙيل نظام کي جديد بڻايو آهي: تقريب کي خطاب

ڪراچي (رپورٽ: مجيد عباسي/ راهب ڳاهو) وزيراعظم ميان محمد شهباز شريف گذريل ڏينهن هڪ مختصر پر اهم دوري تي ڪراچي پهتو وزيراعظم جي پهرين دوري جو مرڪز ڪينٽ ريلوي اسٽيشن هو وزيراعظم شهباز شريف هڪ ڏينهن جي دوري تي ڪراچي پهچي ويو. وزيراعظم شهباز شريف فيصل بيس پهتو جتي سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، چيف

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت ڪي سي آر منصوبي ۾ وفاق ۽ ريلوي اختيارين سان مڪمل تعاون ڪندي: وڏو وزير

ڪراچي سرڪلر ريلوي جو وڏو منصوبو صوبائي حڪومت اڪيلي سر مڪمل نٿي ڪري سگهي

وفاقي حڪومت طرفان ريلوي لائينن ۽ برانچن جي اپ گريڊيشن سنڌ واسين لاءِ انتهائي مثبت قدم آهي

صوبي ۾ ٽرانسپورٽ سسٽم جديد بڻائڻ لاءِ قدم کڻون پيا، موٽروي کي تيزي سان مڪمل ڪيو وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه وزيراعظم محمد شهباز شريف کان ڪراچي سرڪلر ريلوي (KCR) منصوبي لاءِ وفاقي سهڪار جي اپيل ڪئي آهي. هن چيو ته KCR جهڙو وڏو منصوبو صرف سنڌ حڪومت اڪيلي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وزيراعظم شهباز شريف نوابزادا جام ڪرم علي خان جي رهائش گاهه تي ساڻن گڏجاڻي ڪري رهيو آهي

وزيراعظم ڪراچي ۾ جام ڪرم علي ۽ جام قائم علي جي رهائشگاهه تي پهتو

اڳواڻن وچ ۾ ملڪ جي موجوده سياسي صورتحال سميت مختلف معاملن تي ڳالهيون ٿيون

ملاقات دوران ڪراچي ۾ مقرر دوست ملڪ جي قونصلٽ جنرلز به شرڪت ڪئي

ڪراچي: وزيراعظم محمد شهباز شريف

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

دهشتگردي ڪورٽ عدالت شاهه محمود قريشي جي ضمانت وارين درخواستن تي پراسيڪيوشن کي رڪارڊ پيش ڪرڻ جي مهلت ڏئي ڇڏي

لاهور (اي پي پي) لاهور جي دهشتگردي جي خاتمي واري عدالت شاهه محمود قريشي جي 3 ڪيسن ۾ آزادي لاءِ ضمانت جي درخواستن تي پراسيڪيوشن کي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

پاڪستان هاڻي پائيدار اقتصادي اوسر جي راهه تي گامزن آهي: ناڻي وزير

آبادي جي لحاظ کان وسيلن جو انتظام ڪرڻو پوندو، موسميات تبديليون بنيادي خطرو آهي

پاڪستان ۾ آبادي ۾ اضافي جي شرح 2.5 سيڪڙو جي ويجهو آهي ۽ اها تمام وڌيڪ آهي

موسمياتي تبديلي واري وزارت ۽ لاڳاپيل ادارن سان گڏ هر قسم جي مدد لاءِ تيار آهيون: محمد اورنگزيب

اسلام آباد (اي پي پي) ناڻي ۽ محصول بابت وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب چيو آهي ته پاڪستان استحڪام جي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ملتان: وفاقي وزير عليم خان موٽروي پوليس جي شهيدن جي جنازي نماز ۾ شريڪ آهي

پاڪستان ۾ ٿيندڙ پيپر سروائيڪل ڪينسر جي خاتمي جو عالمي ڏهاڙو ملهايو ويو

عالمي اداري جي 78هين عالمي اسيمبلي جي فيصلي تحت عالمي سطح تي تسليم ڪيو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان دنيا

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

ڪيلگري ۾ سنڌي ثقافتي ڏينهن ملهايو ويو، البرٽا ۾ سڀ کان وڏي تقريب

ڪينيڊين حڪومت جي ٽنهي سطحن جي نمائندن جسراج هالن، دلويندر گل، امان پريت گل سميت ٻين اڳواڻن شرڪت ڪئي

شازيه ميڪس ميمڻ کي خدمتن تي خصوصي ايوارڊ سان نوازيو ويو، سنڌي اڳواڻن کي خراج تحسين پيش

مشهور سنڌي ڳائڻي انيتا فدا تقريب روح پرور پرفارمنس تقريب کي جاندار بڻايو سڄي ماحول کي رقص ۽ خوشي سان ڀريو

ڪيلگري (م د) هن هفتي ڪيلگري ۾ سنڌي ثقافتي ڏينهن وڏي شان ۽ شوڪت سان ملهايو ويو جنهن ۾ ڪيلگري، ايڊمونٽن ليٿ برج، ميڊيسن هيٽ ۽ ريڊ ڊيئر جي دوستن ۽ برادري جي ميمبرن جي

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

ڪيلگري: سنڌي ثقافتي ڏهاڙي جي تقريب ۾ شريڪ سنڌواسي راڳ تي رقص ڪري رهيا آهن

بنگلاديش جي اڳوڻي وزيراعظم شيخ حسينه واجد کي انسانيت خلاف ڏوهن ۾ موت جي سزا ڏيڻ جو حڪم

ڪيترن ئي مهينن کان هلندڙ ڪيس جي فيصلي ۾ شيخ حسينه کي گذريل سال شاگردن جي اڳواڻيءَ ۾ ٿيل احتجاج تي ڪريڪ ڊائون جو حڪم ڏيڻ تي ڏوهي قرار ڏنو ويو

عدالت ۾ ڪيس جي ٽن ملزمن مان صرف هڪ موجود هو، اڳوڻي آءِ جي پوليس چوڌري عبدالله المامون ڏوهه جي صحت قبول ڪئي هئي ۽ هو سلطاني شاهد بڻجي ويو

هلندڙ سال شيخ حسينه واجد جي فون جي هڪ اهڙي آڊيو جي تصديق ڪئي وئي، ڪيس اهو چوندي ٻڌي سگهجي ٿو ته هن مظاهرن خلاف خطرناڪ هٿيار استعمال ڪرڻ جو چيو

رڪارڊنگ ۾ شيخ حسينه واجد کي هڪ سينيئر حڪومتي اهلڪار سان ڳالهائيندي ٻڌي سگهجي ٿو، جيڪو هن وقت تائين سلمهون اينڊ سيهه کان اهم ثبوت قرار ڏنو ويو

شاهدين مليون آهن ته شيخ حسينه واجد جولاءِ ۽ آگسٽ 2024ع ۾ شاگردن جي اڳواڻيءَ ۾ احتجاج کي دٻائڻ لاءِ خطرناڪ هٿيار استعمال ڪرڻ جا سڌيءَ ريت حڪم ڏنا هئا: عدالت

شيخ حسينه واجد 1947ع ۾ اوڀر بنگال ۾ پيدا ٿي ۽ سياست سندس رت ۾ وسيل آهي، هوءَ قوم پرست اڳواڻ شيخ مجيب الرحمان جي ڌيءَ آهي

ڍاڪا (اي پي پي) بنگلاديش جي خاص عدالت اڳوڻي وزيراعظم شيخ حسينه واجد کي انسانيت خلاف ڏوهن ۾ موت جي سزا ٻڌائي وئي پرڏيهي ميڊيا موجب ڪيترن ئي مهينن کان هلندڙ ڪيس جو فيصلو آخرڪار ٻڌايو ويو جنهن ۾ شيخ حسينه کي گذريل سال شاگردن جي اڳواڻيءَ ۾ ٿيل

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار ماسڪو پهچي ويو

ماسڪو (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ماسڪو پهچي ويو جتي هو 17 کان 18

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

ايم ڪيو ايم جي سياست ختم ٿي چڪي آهي، دنيا جي ڪا به طاقت سنڌ کي ورهائي نٿي سگهي: شرجيل ميمڻ

27 هين ترميم بلاول ڀٽو زرداري جي ٽوئيٽ سان شروع ٿي، پ پ صوبائي حقن جي سڀ کان وڏي ضامن آهي

ترميم ۾ صوبن جي حصي جي تحفظ کي ختم ڪرڻ سميت ڪيترائي نقطا پيپلز پارٽي قبول نه ڪيا

پيپلز پارٽي عدالتن جو سڀ کان وڏو شڪار رهي آهي. ايم ڪيو ايم کي مثبت سياست اختيار ڪرڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو آهي ته ايم ڪيو ايم جي وفاقي وزير اڄ بنا ڪنهن تياري جي پريس ڪانفرنس ڪري پيپلز پارٽي تي بي بنياد الزام لڳايا. ايم ڪيو ايم جي سياست ختم ٿي چڪي آهي ۽ ان کي بحال ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش ڪئي پئي وڃي. ايم ڪيو ايم زميني حقيقتن ڏسڻ کان پوءِ مڪاني چونڊن جو بائيڪاٽ

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

فتنه الخوارج مذهب جي نالي تي نوجوانن کي ورغلائي پاڪ فوج خلاف ذهن سازي ڪن ٿا: انڪشاف

ڪمانڊر بدري، ڪمانڊر مشتاق، ڪمانڊر گرنيڊ ۽ ڪمانڊر اسلام الدين لاءِ 3 سال تائين سهولتڪاري ڪندو رهيس: دهشتگرد

خارجين ڪرڙ ڳالهايو ته پاڪ فوج ڪافر آهي پر حقيقت ۾ خوارج پاڻ ڪافر ۽ مرتد آهن پر مون جوانن کي نماز پڙهندي ڏٺو آهي

وجوانن کي اپيل آهي ته پاڪ فوج جو ساٿ ڏين ته جيئن دهشتگرد عنصرن جي روڪٿام ۽ خاتمو ٿي سگهي

اسلام آباد (اي پي پي) خوارجي دهشتگرد فتنه الخوارج جي حوالي سان انڪشاف ڪندي چيو آهي ته فتنه الخوارج مذهب جي نالي تي نوجوانن کي ورغلائي پاڪ فوج خلاف ذهن سازي ڪن ٿا. تفصيل مطابق خوارجي دهشتگرد انڪشاف ڪيو ته فتنه الخوارج مذهب جي نالي تي نوجوانن کي ورغلائي انهن کي پاڪ فوج خلاف اڪسائين ٿا. منهنجو نالو احسان الله ولد

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وزيراعظم شهباز شريف اڳوڻي وڏي وزير آفتاب شعبان ميراڻي جي وارثن سان تعزيت ڪري رهيو آهي

عوامي ليگ کان سواءِ اليڪشن ٿيڻ نه ڏينداسين: شيخ حسينه واجد جي پٽ جو بيان

والده هن وقت ڀارت ۾ آهي جتي ڪيس پرپور تحفظ فراهم ڪيو پيو وڃي: سجيب واجد

عوامي ليگ تان پابنديون هٽائڻ جو في الحال ڪو به منصوبو غور هيٺ ناهي

ڍاڪا (اي پي پي) بنگلاديش جي اڳوڻي وزيراعظم شيخ حسينه واجد جي پٽ ۽ صلاحڪار خبردار ڪيو آهي ته جيڪڏهن

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ايم اين اي عبدالقادر پٽيل وزيراعظم شهباز شريف کي ٽوپي پارائيندي

ڪراچي بار ايسوسيئيشن پاران ضلعي عدالتن ۾ مڪمل هڙتال جو اعلان

سکر ڪنوينشن جي فيصلي موجب وڪيلن پاران ٽوڪن بائيڪاٽ پڻ ڪيو ويو

اڄ کان 22 نومبر تائين سمورن ضلعن جي عدالتن ۾ علامتي هڙتال جو اعلان ڪيو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي بار ايسوسيئيشن ڪراچي جي ضلعي عدالتن ۾ مڪمل هڙتال جو اعلان ڪيو آهي. سنڌ بار ڪائونسل جي فيصلي جي روشني ۾ وڪيلن پاران ٽوڪن عدالتن جو بائيڪاٽ ڪيو ويو. ڪراچي بار جي صدر عامر وڙائچ چيو ته سکر ڪنوينشن جي ڪيل فيصلي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ انڌي گولي لڳڻ سبب موٽرسائيڪل تي سوار 5 سالن جو ٻارڙو قتل ٿي ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ اورنگي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ايم ڪيو ايم سالن کان ملڪ جي مسئلن جو آئيني حل ڏئي رهي آهي: مصطفيٰ ڪمال

اليڪشن کان پوءِ حڪومت ۾ شامل ٿيڻ جي اڄ ٿي پر اسين آئيني ترميم جي ايجنڊا تي قائم رهياسين

ن ليگ سان معاهدو ٿيو ته اسانجو تجويز ڪيل بل ترميمي عمل جو حصو بڻايو ويندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايم ڪيو ايم پاڪستان جي سينيئر مرڪزي اڳواڻ سيد مصطفيٰ ڪمال چيو آهي ته ايم ڪيو ايم ڪيترن سالن کان ملڪ جي موجوده مسئلن جو آئيني حل ڏئي رهي آهي ۽ اسان پاڪستان ۽ پاڪستانين کي مبارڪباد پيش ڪريون ٿا. بهادرآباد مرڪزي آفيس

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ٽرڪول ڪمپنين جو ترتي ڏٽين سان ڏاڍ، حق گهرندڙ 50 پورهيت فارغ

هونڊا ڪمپني 50 کان وڌيڪ مزدورن سميت پورهيتن کي بيروزگار ڪري ڇڏيو

پورهيت پگهار گهٽائڻ، ناجائز ڪٽوتين ۽ بنيادي سهولتون نه ملڻ خلاف احتجاج جاري رکيو

مقامي پورهيتن کي تنگ ڪري ٺيڪي ڏيڻ ۾ اصل سائيٽ سنڌ ڪمپني ملوث آهي: مظاهرين

اسلام ڪوٽ (رپورٽ: سڪندر علي ٻجير) ٿرڪول بلاڪ ون تي ڪم ڪندڙ ڪمپنين ڏرتي ڏڻين کي روزگار ڏيڻ بدران ڏاڍ ذريعي

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينيئر صوبائي وزير شرجيل ميمڻ ۽ صوبائي وزير ناصر شاهه پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪندي

ڪراچي ۾ قتل ٿيل شخص جي زال ۽ سندس عاشق گرفتار، ڏوهه جو اعتراف

شاهه لطيف ٽائون پوليس گهر ويجهو شهري ياسين کي کهاڙين هڻي قتل ڪيو ويو هو

پوليس جاچ ڪندي مقتول جي زال آمينه ۽ سندس مبينا عاشق علي اڪبر کي گرفتار ڪيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) شاهه لطيف ٽائون پوليس گهر جي ويجهو ٿيل قتل ڪيس ۾ وڏي ڪاميابي ڪندي مڙس جي قتل ۾ ملوث زال ۽ سندس مبينا عاشق سميت ٻنهي جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو آهي پوليس موجب هي گرفتاري جاچ دوران اهم ثبوت ملڻ کان پوءِ عمل ۾ آئي آهي

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ تيز رفتار گاڏي جو اسڪوٽي کي ٽڪر، هڪ عورت فوت ٻي زخمي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سپر هاءِ وي ڊنبه

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت هاءِ ڪورٽ بابت آئيني بينچز آرڊيننس جاري ڪري ڇڏيو

آرڊيننس جاري ٿيڻ بعد آئيني درخواستون هاڻ خصوصي آئيني بئنچون ٻڌي ڪنديون

ججن جي نامزدگي جوڊيشل ڪميشن ڪندو، عهدي جي مدي گهٽ ۾ گهٽ ڇهه مهينا هوندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت آئيني بينچز هاءِ ڪورٽ آف سنڌ (پريڪٽس اينڊ پروسيجر) آرڊيننس 2025ع جاري ڪري ڇڏيو آهي گورنر جي منظوري کان پوءِ آرڊيننس فوري طور تي نافذالعمل هوندو آئيني درخواستون هاڻ آئيني خصوصي بئنچون ٻڌي ڪنديون. آرٽيڪل 202

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

مليرڪورٽ ۾ وڪيلن سان ڇڪتاڻ بعد اسٽيل ملز جو سيڪيورٽي انچارج گرفتار

عدالت ۾ ضمانت لاءِ پهتل سيڪيورٽي انچارج دائود ڪياڻي ۽ وڪيلن ۾ تلخ ڪلامي ٿي

پوليس سيڪيورٽي انچارج کي حراست ۾ وٺي ڇڏيو سندس خلاف پيڪا ايڪٽ تحت ڪيس داخل آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ملير ڪورٽ ۾ پاڪستان اسٽيل ملز جي سيڪيورٽي انچارج دائود ڪياڻي ۽ وڪيلن ۾ تلخ ڪلامي ٿي. ضمانت ڪرائڻ لاءِ آيل سيڪيورٽي انچارج کي پوليس حراست ۾

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ثقافتي ميلو دنيا جي قومن کي ويجهو آڻڻ جو پل ثابت ٿي رهيو آهي: پرڏيهي اڳواڻ

عالمي ثقافتي ميلي ۾ فرانس جو مشهور پٽ پرين دوستي ۽ ثقافتي هم آهنگي جو ڏيک آهي

پاڪستان ۾ مقرر فرانس جي سفير پنهنجي زال ۽ ٻين اڳواڻن سان گڏ آرٽس ڪائونسل جو دورو ڪيو

ثقافتي نمائشون ۽ فنون لطيفه جا پروگرام دنيا جي ثقافتن کي گڏ ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آرٽس ڪائونسل آف پاڪستان ڪراچي دنيا جي مختلف ثقافتن کي هڪ ٻئي سان جوڙڻ جو اهم ڪردار ادا ڪري رهي آهي عالمي ثقافتي ميلي ۾ فرانس جو مشهور پٽ پرين

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: آرٽس ڪائونسل ۾ ٿيل ڪلچرل فيسٽيول ۾ پرڏيهي رقاص ناچ پيش ڪري رهيون آهن

ايم ڪيو ايم وارن هميشه ڦندڙ ۽ وزارتون وٺي ڪراچي جو سستو سودو ڪيو: سعديه جاويد

هنن لوڪل گورنمينٽ کي سڀ کان وڌيڪ نقصان پهچايو ڪين اختيار نه پر پيداگيري وارو نظام گهرجي

سنڌ هڪ آهي ۽ هميشه هڪ رهندي، سنڌ کي ٽوڙڻ جا خواب ڏسندڙ پاڻ ٽٽي چڪا آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ترجمان سعديه جاويد چيو آهي ته لسانيات جو چورن وڪڻندڙ هميشه رڙيون ڪندا رهندا. سعديه جاويد چيو ته ايم ڪيو ايم وارن هميشه ڪراچي جو سستو سودو ڪيو ڦندڙ ۽ وزارتون وٺي اڄ دعوائون ٿا ڪن ته وڌيڪ به وٺي سگهون ٿا. انهن چيو ته

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

پ پ چيئرمين پاران 30 نومبر تي ضلعي سطح تي يوم تاسيس ملهائڻ جو اعلان

ملڪ جي سمورن ضلعن ۾ يوم تاسيس سلسلي ۾ پروگرام منعقد ڪيا ويندا: پڌرائي

تقريبن ۾ پيپلز پارٽي جي پنج ڏهاڪن کان وڌيڪ عرصي جي جدوجهد کي اجاگر ڪيو ويندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايت تي پاڪستان پيپلز پارٽي 30 نومبر تي ضلعي سطح تي يوم تاسيس ملهائڻ جو اعلان ڪيو آهي. پاڪستان پيپلز پارٽي جي سيڪريٽري جنرل همايون

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

عمرڪوٽ ۾ ٻن سونارن جي دڪانن مان ڪروڙين روپين جو سون چور ڀڃي ويا

چور سوناري مٺن مالهي ۽ انيل سوني جي دڪانن جا تالا ٽوڙي 40 تولا سون ۽ 10 ڪلو چاندي کڻي فرار ٿي ويا

واقعي خلاف دڪاندارن عائشه ۽ سونارا مارڪيٽ ۾ هڙتال ڪري ڪاروبار بند ڪري احتجاجي ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو

اسان جي پرامن علائقي ۾ اهڙي واردات ناقابل برداشت آهي اسان سونارن سان گڏ آهيون، هر ممڪن مدد ڪبي: امير علي شاهه

عمرڪوٽ (رپورٽ قاضي يوسف) عمرڪوٽ ۾ رات دير سان عائشه مارڪيٽ ۽ راڻا چوڪ ۾ نامعلوم چور سوناري مٺن مالهي ۽ انيل سوني جي سوناري جي دڪانن جا تالا ٽوڙي دڪانن ۾ پيل تقريبن 40 تولا کان وڌيڪ سون ۽ 10 ڪلو کان وڌيڪ چاندي ڀاري دڪانن ۾ لڳل سي سي ٽي وي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

عمرڪوٽ: ڌاڙي بعد شهري احتجاج ڪري رهيا آهن ٻي طرف ايم پي اي امير علي شاهه ساڻن ڳالهائي رهيو آهي

ڪراچي ۾ رينجرز جي ڪارروائي، ڀتاخوري ۽ ٻين وارداتن ۾ ملوث جوابدار گرفتار، هٿيار هٿ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان رينجرز (سنڌ) خفيه معلومات جي بنياد تي ڪارروائي ڪندي ڪراچي جي علائقي ملير مان ڀتوخوري ۽ ٻين وارداتن ۾ ملوث

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

بدين ۾ پاڪستان فشر فوڪ فورم پاران ماهيگير ميلو ۽ ڪانفرنس

صوبائي حڪومت ماهيگيرن کي محنت ڪش جو درجو ڏيڻ لاءِ تيار نه آهي: مهراڻ شاهه

ڪانفرنس ۾ مشڪلاتن کي اجاگر ڪرڻ سان گڏ ڀارت جي قيد ماهيگيرن جي آزادي جو مطالبو ڪيو ويو

بدين (ڊ ر) پاڪستان فشر فوڪ فورم طرفان بدين جي ساحلي علائقي ۾ ڪن ڏينهن جي ماهيگير ميلي جي موقعي تي

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

باڪو: وفاقي وزير شزا فاطمه سعودي جي ٻوچي گورنر عبدالله عبدالرحمان کي شيلڊ ڏئي رهي آهي

مورو ڀرسان زمين جي مالڪي تان جهيڙي ۾ زخمي نوجوان اسپتال ۾ فوت

ڳوٺ ملو خان ڪوٽو ۾ ٿيل جهيڙي ۾ زخمي وڪيل ڪوٽو اسپتال ۾ دم ڏئي حوالي ڪيو

جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري انصاف تحفظ فراهم ڪيو وڃي: وارث

مورو (ن ع) گذريل ڏينهن مورو ويجهو ڳوٺ ملو خان ڪوٽو ۾ ڏيڍ ايڪڙ زرعي زمين جي مالڪي تان ٿيندڙ جهيڙي ۾ کهاڙين ۽

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

حڪومت عوام کي دوائن جي مسلسل فراهمي يقيني بڻائي: وفاقي آئيني عدالت جو حڪم

وفاقي آئيني عدالت ڊريپ کان جان بچائيندڙ دوائن جي سڄي ملڪ ۾ دستيابيءَ بابت جامع رپورٽ گهري ورتي

آئيني عدالت جي چيف جسٽس جسٽس امين الدين خان جي سربراهيءَ ۾ 3 رڪني بينچ ڪالهه ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

درخواستگذار عوامي مفاد لاءِ عدالت سان رجوع ڪيو آهي، ڊريپ کان دوائن جي دستيابيءَ جي حوالي سان تفصيلي رپورٽ پيش ڪري: عدالت جو حڪم

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي آئيني عدالت ڊرگ ريگيوليٽري اٿارٽي آف پاڪستان (ڊريپ) کان جان بچائيندڙ دوائن جي سڄي ملڪ ۾ دستيابيءَ بابت جامع رپورٽ طلب ڪندي ڪيس جي وڌيڪ ٻڌڻي اڻڄاڻايل مدي تائين ملتوي ڪري ڇڏي. وفاقي آئيني عدالت جي چيف

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

چنيوٽ: وفاقي صلاحڪار راڻا ثناءُ الله ختم نبوت ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي

سيوهڻ ويجهو ڪاٽن فيڪٽري ۾ ڪم دوران مشين ۾ اچي پورهيت ڪٽجي فوت

ڳوٺ پڪا چنا ساماهون قائم لال ڪوهستان ڪاٽن فيڪٽري جو پورهيت ياسين مشين ۾ وچڙي ويو

فوتي ڏهاڙي تي مزدوري ڪندو هو لاش پوسٽ مارٽم ڪرڻ بعد وارثن حوالي ڪيو ويو

سيوهڻ (ن ع) سيوهڻ لڳ ڳوٺ پڪا چنا ساماهون قائم لال ڪوهستان ڪاٽن فيڪٽري جي مشين ۾ اچي پورهيت ياسين

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

شهدادپور ۾ پاڻي جي ٽانڪي ڪرڻ سبب راهگير فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڪلوئي پاڙي ۾ 40 ورهين جو دانش ولد علي نواز ڪلوئي زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال نيو ويو جتي ڊاڪٽرن فوتگي جي تصديق ڪئي ته ڪهرام مچي ويو

شهدادپور (ن ع) شهدادپور جي ڪلوئي پاڙي ۾ پاڻي جي ٽانڪي ڪرڻ سبب راهگير 4 ٻارڙن جو پيءُ نوجوان 40 سالا دانش

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

مورو ويجهو تيز رفتار ڪوچ جو رڪشا چنگچي کي ٽڪر سبب 3 ڄڻا فوت، عورت زخمي

قومي شاهراهه طارق پمپ وٽ حادثي ۾ ڊرائيور، سوار اسرار ۽ واحد بخش ٻگهيو موقعي تي فوت ٿي ويا

اطلاع تي پوليس پهچي زخمي عورت ۽ لاش ڪڍائي تعلقي اسپتال منتقل ڪري لاش وارثن حوالي ڪيا

وارثن پاران لاش قومي شاهراهه تي رکي احتجاجي ڌرڻو هنيو، پوليس انصاف جو يقين ڏياري احتجاج ختم ڪرايو

مورو (رپورٽ خدا بخش ميمڻ) قومي شاهراهه طارق پمپ وٽ تيز رفتار ڪوچ جو رڪشاچنگچي کي خوفناڪ ٽڪر جنهن نتيجي ۾ ڊرائيور ۽ سوار اسرار ۽ واحد بخش ٻگهيو موقعي تي فوت ٿي ويا ۽

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

سعودي عرب ۾ پاڪستاني عمره زائرين جي بس مدينه منوره ويجهو آئل ٽينڪر سان ٽڪرائجي وئي، 42 زائرين فوت

زائرين صبح جو هڪ بس ۾ مڪي کان مدينه منوره وڃي رهيا هئا ته سندن بس هڪ آئل ٽينڪر سان ٽڪرائجي وئي

ٻنهي گاڏين ۾ باهه لڳي وئي، بس ۾ 42 ماڻهو سوار هئا جن جو تعلق ڀارتي رياست تلنگانا جي شهر حيدرآباد سان هو

مدينه منوره (اي پي پي) ڀارت مان سعودي عرب ويندڙ عمره زائرين جي بس مدينه منوره ويجهو آئل ٽينڪر سان ٽڪرائجي وئي جنهن جي نتيجي ۾ 42 عمره زائرين فوت ٿي ويا. پرڏيهي ميڊيا موجب عمري لاءِ

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

بقایا 1 | حلف کلی دینہ

گذریل ڈینھن ٹکروٹ ھالوس و حلف برداری تقریب منعقد ڈی تقریب و پرلوسمان ھا کورٹ جی جمعن ماتحت عدالتن عام جمعن پرلوسمان ہار ھائرنال ھا کورٹ ہار پرسیسکیشن کورٹیما ہار کورٹ جی معہدیارن پرسیسز رکھیان ہور وڑ کرنے موجود ھو تقریب و پرلوسمان کو گورنر جمع معزز ھائی ماتحل جسٹس محمد کامران خان ماتحل کلی پرلوسمان ھا حلف ورتو

بقایا 2 | شہباز شریف

سیکریٹری و آ جی ستا سندس استقبال کیو وزیراعظم کھیت ریلوی اسٹیشن ہی ٹائیما ایکسپریس جی نئین ٹرین اسٹیشن ہی سلامی گارد ہی گئی ہی ٹرین جو آفیسرز کھ وزیراعظم شہباز شریف ہو خطاب کندی وزیراعظم شہباز شریف ہو کہ کارجی سرکار ریلوی شہر جی خدمت ہو ٹرین کھ ماتحت کیو ریو آپی وزیراعظم کہ ٹرین کھ ڈیزل ہو جہڑاں ٹرین کھ استعمال ڈاہیں ہو ہیں ہو ریلوے ہو ہیں ہو ٹرین ہو ہیں ہو ٹرین ہو ہیں ہو ٹرین

18/11/2025

Karachi Diplomatic & Social Roundup Page

THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
Website: www.dailyibrat.com Email: ibratg@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
THE DAILY IBRAT روزاني عبرت 63 Year 1958-2021

Razzaq Pardesi, CEO and Chairman of the Institute of Holistic Rehabilitation & Innovation (IHRI), recently hosted a dinner aimed at informing attendees about the organization's achievements and ongoing initiatives. The event was held in collaboration with KTORE Restaurant, providing a platform for IHRI to showcase its work in the fields of rehabilitation and community development. The dinner was attended by prominent members of the business and professional community, including Fazal Karim Dada Bhai, Sheikh Imtiaz Hussain, former Chairman Abad Altaf Tai, Abid Majeed, Nauman Ahmadhani, Nasir Wajahat, Abdul Salam Dada Bhai, Irfan Memon, MPA Sharq Jamal, and Dr. Aftab Imam. During the event, Razzaq Pardesi highlighted IHRI's commitment to innovative rehabilitation programs and initiatives that empower individuals and communities, emphasizing the organization's focus on sustainable development and social impact. He also shared insights into upcoming projects aimed at expanding IHRI's outreach and enhancing its services for those in need.

The Consulate-General of Japan in Karachi, in collaboration with the Pakistan-Japan Cultural Association, Sindh (PJCA) and the Pakistan-Japan Business Forum (PJBF), proudly hosted "Japan Festival (Japan Fest) 2025", a vibrant celebration of Japanese culture and traditions. Consul General HATTORI Masaru welcomed the guests and emphasized the value of cultural exchange in deepening mutual understanding between the people of Japan and Pakistan. He highlighted that Japan Fest has become a meaningful platform to experience Japanese culture while fostering friendship with the local community. Japan Fest 2025 featured a lively lineup of activities, including a Cosplay contest, traditional dances like Bon-Odori, and a musical concert that brought Japanese and Pakistani talents together. The festival also showcased Ikebana, Bonsai displays, fun games, and Origami, offering visitors an immersive experience of Japan's cultural and artistic heritage. The Consulate-General of Japan extends heartfelt gratitude to all partners, participants, and attendees who contributed to making Japan Fest 2025. The Consulate looks forward to further strengthening the friendship between Japan and Pakistan in the years to come.

ڪرونڊي جي هاءِ اسڪول ۾ 1989ع ۾ مئٽرڪ پاس ڪندڙ شاگردن ۽ استادن جو ميڙاڪو

رياض احمد سومرو جي اڳواڻي ۾ 36 سالن کان پوءِ ري يونين آف ڪلاسميٽس جي نعري هيٺ هڪ ڪچهري منعقد ڪئي وئي

ڪچهريءَ جي شروعات ۾ پرائمري يادن کي تازو ڪرڻ لاءِ سڀ کان پهريون پرائمري شاگردن ۽ استادن ڪچهري اسيمبلي ڪئي

اسيمبلي جي شروعات استاد صاحب الدين هاليپوٽو طرفان تلاوت سوره فاتحه سنڌي ترجمي سان ڪئي وئي، بعد ۾ لب پي آئي هي دعا پڙهي وئي

اچو ته هڪ ٿئون ڪنبو جوڙيون، جو جو رت جي رشتن کي ته ٻاهر لڳي وڃي آهي بس دوست ئي واحد سهارو هوندا آهن: رياض احمد سومرو

ڪچهري ۾ تقرير ڪندڙن ۾ يعقوب مسيح، امير بخش ٻڙدي، محمد اقبال مورووجي، غلام عباس اعوان، محبت ملاح ۽ ٻيا شامل

ايس ايچ او سيڪاٽ جي دبنگ ڪارروائي، منشيات سان ڀريل ڪار هٿ

ٽول پلازا پرسان منشيات سان ڀريل هڪ ڪار کي روڪي پنهنجي تحويل ۾ ورتو ويو

گاڏي جا ڪاغذ، ڊرائيور جون تفصيلون ۽ منشيات جي ممڪن نيٽ ورڪ بابت جاچ جاري آهي: پوليس

مٽياري جي ڊپٽي ڪمشنر جي صدارت هيٺ غذائي قلت ۽ ممتا پروگرام بابت اهم اجلاس

ضلعي جي اندر جاري غذائي قلت ۽ ممتا پروگرام جي سرگرمين جي سخت نگراني ڪئي وڃي: محمد يوسف شيخ

جن بينيفشريز کي اڃا ادائيگيون نه مليون آهن، تن کي فوري ادائيگي ڏني وڃي ته جيئن مستحق عورتن کي فائدو پهچي

هاڻوڪي مهانگائي جي دور ۾ عام ماڻهو خاص طور تي غريب طبقو خوراڪ جي کوٽ ۽ غذائيت جي گهٽتائي جا مسئلا پوڳي رهيا آهن

مٽياري: ڊپٽي ڪمشنر جي صدارت هيٺ اجلاس ٿي رهيو آهي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
آڱارو 18 نومبر 2025ع

معيشت سان گڏ سماجي ابتريءَ تي ب ڌيان ڏنو وڃي!

پاڪستان ۾ تيزيءَ سان عام ماڻهو غربت جي لڪير کان هيٺ اچي رهيا آهن. اها صورتحال صرف معاشي بحران نه پر حڪومتي نظام جي ناڪاميءَ جو ب ڏيک ڏئي ٿي. عالمي مالي ادارن مطابق ملڪ جي آبادي جو لڳ ڀڳ اڌ حصو هاڻي غربت جي لڪير کان هيٺ آهي، يعني 22 ڪروڙ ماڻهن مان تقريباً 11 ڪروڙ ماڻهو پنهنجي بنيادي ضرورتن جهڙوڪ خوراڪ، پاڻي، تعليم ۽ علاج کان محروم ٿي رهيا آهن. ان دوران جڏهن عام ماڻهو هر روز جي بقا لاءِ جدوجهد ڪري رهيا آهن ته اقتدار ۾ ويٺل طبقي جي دولت تيزيءَ سان وڌي رهي آهي، سياستدان، وڏيرا، جاگيردار ۽ اعليٰ عهدن تي رهندڙ هر سال اربين روپين جا اثاثا جمع ڪري رهيا آهن. جڏهن ته غريب ماڻهو هر مهيني وڌندڙ مهانگائي ۽ بيروزگاريءَ جي دٻاءُ ۾ اچي وڃن ٿا. گذريل سالن ۾ روزاني خرچ ۽ مهانگائيءَ جا رڪارڊ ٽُٽي چڪا آهن جنهن سان عام ماڻهن لاءِ زندگي تنگ ۽ مشڪل ٿي وئي آهي. مزدور، استاد، نرس، ڊرائيور ۽ سرڪاري ملازم سڀئي survival mode ۾ آهن. ٻئي طرف، اقتدار ۾ ويٺل ماڻهن لاءِ هر بحران هڪ موقعو بڻجي ويو آهي. جڏهن ڊالر مهانگو ٿيندو آهي انهن جون ملڪيتون وڌن ٿيون. جڏهن ڪڻڪ، ڪٽڪ يا ٻيا زرعي بحران اچن ٿا، انهن جي منافعي ۾ واڌ ٿئي ٿي؛ جڏهن ٻارڙن جي تعليم ۽ علاج مهانگو ٿيندو آهي، انهن کي پنهنجي اثاثن ۾ اضافو ڪرڻ جو موقعو ملي ٿو. اهڙي تڪراري ۽ بي رحمي واري معاشي پريشانيءَ ۾ عام ماڻهو بس پاڻ کي سنڀالڻ لاءِ مجبور ٿي وڃي ٿو.

ملڪ ۾ غربت صرف آمدني گهٽ ٿيڻ سبب ناهي، اها معاشي ناانصافي، حڪومتي پاليسين جي عدم مساوات ۽ وسيلن جي غلط ورهاست جو نتيجو ب آهي. هڪ طرف عام ماڻهو پنهنجي ٻارن جي اسڪول فيس، روزمره جي ڪاڌي ۽ علاج جي قيمتن لاءِ پريشان آهن ته ٻي طرف اشرافيه اربين رپين جا بنگلا فارم هائوس، شاهانه گاڏيون ۽ عيش واري زندگي گذاري رهيا آهن. غربت ۽ دولت جي هيءَ غير متوازن ورڇ ملڪ ۾ سماجي ۽ اقتصادي فرق کي وڌائي رهي آهي، جنهن جا نتيجا اڳتي هلي وڌيڪ شديد ٿي سگهن ٿا. حقيقت اها آهي ته ملڪ جو نظام گهڻو ڪري اميرن لاءِ ٺهيل آهي. بدعنواني هر سطح تي موجود آهي، سرڪاري منصوبن جا پئسا ضايع ٿين ٿا ۽ ٽيڪس جو نظام ايترو غير متوازن آهي جو امير ماڻهو ٽيڪس کان بچي وڃن ٿا، جڏهن ته غريب جي سر تي پيٽرول، بجلي ۽ روزمره جي شين جا ٽيڪس وڌايا وڃن ٿا. زمين ۽ وسيلن جو ڪنٽرول صرف چند ماڻهن وٽ آهي. تعليم ۽ صحت جا بهترين ادارا اميرن تائين محدود آهن ۽ روزگار جا بهتر موقعا پڻ طاقتور خاندانن تائين محدود آهن. نتيجي طور غريب ماڻهو روزاني جدوجهد ۾ آهي، جڏهن ته اميرن جي دولت مسلسل وڌي رهي آهي. غربت وڌڻ ۽ دولت جي مرڪزي ٿيڻ واري صورتحال معاشرتي تڪرار ۽ سياسي بي اعتمادي کي پڻ جنم ڏئي ٿي. جڏهن ماڻهو روزاني زندگيءَ جي ضرورتن لاءِ پريشان هوندا آهن ۽ ڏسندا آهن ته حڪمران طبقو روز بروز وڌيڪ امير ٿي رهيو آهي ته سماجي انصاف ۽ اعتماد ختم ٿيڻ شروع ٿي وڃي ٿو. اهڙي غير متوازن نظام ۾ صرف مختصر مدت جا انتظامي حل ڪم نٿا ڪن. مستقل حل گهربل آهي ته حڪومتي پاليسين ۾ شفافيت، ٽيڪس جي منصفاڻي اوڳاڙي، وسيلن جي مساوي ورڇ، تعليم ۽ صحت تائين آسان پهچ ۽ نوجوانن لاءِ روزگار جا حقيقي موقعا پيدا ڪيا وڃن. ان لاءِ ضروري آهي ته غربت کي گهٽائڻ ۽ دولت جي تقسيم کي منصفاڻو بڻائڻ واري پاليسين کي ترجيح ڏني وڃي، جيڪڏهن اقتدار ۾ ويٺل طبقي لاءِ هر بحران هڪ موقعو بڻجي سگهي ٿو ته عام ماڻهوءَ لاءِ ب اهڙا موقعا پيدا ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. صرف ائين ئي ملڪ ۾ سماجي انصاف، معيشت ۾ استحڪام ۽ عوام جي اعتماد کي بحال ڪري سگهجي ٿو.

بگڙا ڪوري ڳوٺ، جتي پراڻيون روايتون زنده آهن!

ذلفي چاچڙ

سنڌ جي شروعاتي شهر ڪمون شهيد کان اتر طرف نڪرندڙ لنڪ روڊ جيڪو ڪنڊيڙا پوليس اسٽيشن کان ٿيندو مريد شاخ شهر تائين اچي ٿو ب ڪلو ميٽر جي فاصلي تي جيڪو ٻهريون ڳوٺ ايندو آهي، ان کي "بگڙا ڪوري" چوندا آهن. ان ڳوٺ نمان شهر تي اهو نالو ان ڪري پيو جو اتان جا رهواسي ڪوري برادريءَ جا ماڻهو اچي جمڙيءَ وارا يا گورا آهن. جن جو اکيون جيئي قوم جيان ننڍڙيون ۽ سنڌن مٿو پرون، ڏاڙهي ۽ شهپرن جي وارن جو رنگ ڪٽڪائو هوندو آهي. جن جي چهرن مان سنڌن عمر جو ڪاٿو لڳائي ناهي سگهبو آهي، چو ته پڪا، پوڙها ۽ نوجوان هڪ جيترا لڳندا آهن. جيڪڏهن انهن مان ڪو ماڻهوءَ دٻئي يا ڪنهن ٻئي ٻاهرين ملڪ هليو وڃي ته ڪين اتان جا ماڻهو سنڌي يا پاڪستاني بدران انگريز تصور ڪندا آهن. ان ڳوٺ جي رهواسين جا ٻيا مائٽ سنڌي مختلف شهرن ۽ پنجاب ۾ پڻ رهن ٿا. مخصوص لهجو ۽ منفرد مشابهت رکندڙ اهي ماڻهو پنهنجي تر ۾ پري کان ئي آسانيءَ سان سڃاتا ويندا آهن. بگڙا ڪوري بنيادي طور تي هاري ئي آهن. جيستائين منهنجو خيال آهي ته انهن ۾ ڪو ب شخص بي زمين ناهي، وٽن ڪجهه نه ڪجهه ذاتي زمين هجي ٿي، جيڪا خود ڪيڙي ڪري پنهنجو ۽ پنهنجي ٻچن جو پيٽ پاليندا آهن. هتان جون زمينون زرخيز آهن. جن ۾ ڪمند، ڪيلا، ڪٽڪ، سارين، مگ، ووڻڻ، ڀاڄيون ۽ ٻيو فصل ٿيندو آهي پر زمين کي سٺو هر فصل کي زرعي دوائون ۽ پاڻ وغيره گهٽ يا نه ڏيڻ سبب هتان جا رهواسي پنهنجي فصل مان ڀرپور لاڀ حاصل ڪري مناسب فائدو ڪٽي ناهن سگهندا. اهو عمل سنڌن ناتجربيڪاري نه پر سادگي ٿي آهي، هِن برادريءَ جا ماڻهو تعليم پرائڻ سان گڏ ٻيا مختلف هنر ب سکي ورتا آهن ۽ سرڪاري نوڪرين ۾ ب سنڌن چڱو تعداد آهي پر هو خود کي "ڪيڙي آڻ وارا ڪوري" سڏائڻ ۾ فخر محسوس ڪندا آهن.

هيءَ ماڻهو نهايت ئي محبتي، پُرامن، خلوص وارا ۽ مهمان نواز آهن. سنڌن روزمره جي گفتگو مزاح تي ٻڌل ۽ دلچسپ هوندي آهي، جيڪا ڪو اوپرو شخص ٻڌي اجرج ۾ پئجي ويندو آهي، جڻ هو ڪو اسٽيج ڊرامو ڏسي رهيو هجي يا ائين محسوس ڪندو آهي ته بس اڄهو اهي پاڻ ۾ اٽڪي پوندا ۽ هٿين هڪ ٻئي جو مٿو ڦاڙي ڇڏيندا. اوهان کي شايد اِها ڳالهه ٻڌي حيرت ٿئي ته گهوٽڪي ضلعي جي هن ۽ پسگردائيءَ جي ٻين ڳوٺن ۾ ڪا عورت ۽ ڪو مرد اڄ تائين سنڌ لاءِ ناسور بڻيل ڪارنهن واري ڪَڏي رسم تحت قتل ناهي ٿيو. بگڙا ڪوري ڳوٺ ۾ 3 سئو جي لڳ ڀڳ دڪان ۽ انهن ۾ ڍاڪو ڪن هوٽل ب آهن. جتي هوٽن ته سڄو ڏينهن فلمون وغيره هلنديون رهنديون آهن پر ڳوٺ ۾ ڪا فوتگي ٿي ويندي آهي ته سوڳ ۾ هوٽلن تي فلمون هلائڻ بند ڪري ڇڏيندا آهن. هاريپي ۾ مهارت رکڻ سان گڏ ڏنب ۽ سَڻ جي تيلين مان هيءَ ماڻهو ڇڄ، ڇهيون، ٽوڪرا، ڪارا ۽ اهڙي قسم جون ٻيون گهريلو استعمال ۾ ايندڙ شيون ٺاهيندا آهن. جيڪو هنر سنڌن سڃاڻپ بڻيل ۽ کين ورثي ۾ مليل آهي. جهڙي طرح ڪو ٻار پنهنجي مادري ٻولي خود بخود سکي وٺندو آهي يا پڪي پنهنجو آکيرو ٺاهيندا آهن. اهڙي طرح هي ماڻهو ب پنهنجي اباڻي ڪرت سکندا آهن. سنڌن قبرستان ب گڏيل آهي، جتي هو بنا ڪنهن تفريق جي پنهنجي مرحوم مائٽن جون ميتون دفنائيندا آهن. ڳوٺ بگڙا ڪوريءَ جا رهواسي محرم الحرام جي مهيني ۾ گهرن تي لڳل علم پاڪ لاهيندا ۽ نوان هڻندا آهن. نياز ننگر ۽ سبيلون ورهائيندي نظر ايندا آهن ۽ عاشوري واري ڏينهن ماتمي جلوسن ۾ شامل ٿيندا آهن. ڳوٺ ۾ فقط هڪ ئي مسجد آهي، جنهن ۾ هر مسلڪ سان لاڳاپيل ماڻهو عبادت ڪندا آهن. هتي جا ڳوناٺا مٽيون مائٽيون ب پاڻ ۾ ڪن ٿا، ربيع اول ۾ پڻ هو پرجوش ڏسڻ ۾ ايندا آهن. هو سياسي سرگرمين ۾ پڻ حصو وٺن ٿا.

سنڌن ڳوٺ يا شهر ۾ ايندڙ هر نئين شخص سان هو اهڙي ريت نيازمندي ۽ ادب سان پيش ايندا آهن، جهڙي طرح اهو شخص سنڌن مهمان هجي. هر اوپري ۽ ٻاهرين ماڻهوءَ سان هو نه صرف هٿ ملائيندا آهن پر خير عافيت معلوم ڪرڻ کان ويندي روايتي حال احوال ب ڪن ٿا. ڪجهه پنجاب جا عطائي ڊاڪٽرن ب ان ڳوٺ کي پنهنجي آجاگاهه بڻائي ويٺل آهن، جيڪي هڪ ئي وقت انسانن سان گڏ جانورن جو ب علاج ڪندا رهن ٿا، جن تمام گهڻو پئسو ڪمايو آهي ۽ هاڻي هُو سکيا ستابا ٿي ويا آهن. پر رسول بخش عرف گوشل ڪوري جيڪو جڻ ته علائقي واسين جو علاج مفت ۾ ڪندو آهي. هو بخار واري دوا جي بوتل چار کان پنج مريضن کي ٻين خالي بوتلن ۾ هڪ هڪ خوراڪ جيتري لاهي ڏيندو آهي ۽ اهڙي طرح مريض سئو کان ڏيڍ سئو رپين ۾ تيار ٿيو وڃي. جتي عطائي ڊاڪٽر ڪميشن جي چڪر ۾ اخلاقي ڏوهه ڪندي مريضن لاءِ غير ضروري دوائون تجويز ڪندا رهن ٿا، اتي گوشل جهڙو غريب پرور نوجوان پنهنجي مسيحائي پيشي جو ڀرم رکندو پيو اچي. پيرسن بروهي ۽ فقير ڪوري شادين مرادين تي سهرا ۽ ڊولڪ تي سچل سائينءَ کي ڪمال انداز سان ڳائيندو آهي. افسوس جو سنڌس فن فقط تر تائين ئي محدود آهي سنڌ جتي پنهنجي حقيقي سڃاڻپ، پنهنجاڻپ وارا رويا ۽ شاندار روايتون وساريندي وڃي ٿي، اتي بگڙا ڪوري ڳوٺ يا شهر ۾ سنڌ جو اهي شاندار روايتون اڄ ب زنده آهن ۽ اتي اصلوڪي سنڌ جي جهلڪ ڏسڻ ۾ ايندي آهي.

آمريڪا جي فضائن مان

27هين ترميم، جمهوريت جا زخم، استحڪام جو خواب ۽ منهنجا سوال

راجا زاهد اختر خانزاده

مون اکيون آن دور ۾ کوليون جڏهن پاڪستان تي ضياءالحق جي مارشل لا هئي، اخبارن جا صفحا پڙهڻ کان اڳ ئي ڪتجي ويندا هئا، استاد ۽ شاگرد جيلن ۾ هوندا هئا، جلسا جلوس ڏوهه هئا ۽ جمهوريت ڪنهن ڪتاب جي تعريف نه پر ڪوڙن جا نشان، لاٺي چارج جي تپش ۽ خاموش پابندين جو ٻيو نالو هئي. اسان ۽ اسان جهڙا هزارين ماڻهو، آن خواب لاءِ نعرا هڻندا رهياسين ته هڪ ڏينهن ووٽ جي حرمت هوندي، اختيار چونڊيل ماڻهن وٽ هوندو ۽ وردي صرف سرحد تائين هوندي. شايد انهيءَ ڪري اڄ ب منهنجو ذهن آسانيءَ سان قبول ڪرڻ لاءِ تيار نٿو ٿئي ته پاڪستان جي استحڪام جو نسخو ٻي آئيني ترميم يا هڪ ٻئي طاقتور عسڪري عهدو ٿي سگهي ٿو.

اڄ مان آمريڪا ۾ رهندو آهيان، پاڪستان سان منهنجو رشتو نه ووٽرلسٽ جو آهي نه ڪنهن عهدي جو. پر ياد ۽ خواهش جو آهي. اهو ملڪ جتي اسان پيدا ٿياسين، اسان جي سڃاڻپ جي ٻهرين لڪير آتي ٿي نهي، ۽ انهيءَ ڪري دل اڄ ب چاهي ٿي ته پاڪستان ڪنهن طرح ڀچداهه مان ٻاهر نڪري سڌي پير هلي. پر عجيب ڳالهه آهي ته اهي ساڳيا دوست جيڪي ڪڏهن جنرلن جو نالو ٻڌندي ڪاوڙجي پوندا هئا، اڄ انهن لاءِ اکين ۾ روشني ۽ زبان تي دليل رکن ٿا. ڊيلس، هيوسٽن، نيويارڪ ۽ واشنگٽن ۾ هاڻي بحث اهو ناهي ته ادارن کي پٺتي هٽڻ گهرجي، پر اهو آهي ته جيڪڏهن ڪو هڪ جنرل واقعي ڪرپشن خلاف بيٺو آهي، ڀارت کي سخت جواب ڏئي چڪو آهي، طالبان جي اک ۾ اک وجهي ڳالهائي ٿو ۽ اسمگلنگ جا نالا نڪتل نيٽ ورڪ ٽوڙي چڪو آهي ته چا کيس آئيني حصار نه ملڻ گهرجي، جيئن هو کلي ڪري ڪم ڪري سگهي.

جڏهن مان اهي ڳالهيون ٻڌندو آهيان ته منهنجو اندر وارو اهو ڇوڪرو، جيڪو ضياءَ جي مارشل لا خلاف نعرا هڻندي جوان ٿيو، چرڪي پوي ٿو ۽ پڇي ٿو ته "ڇا اسان ٻيهر اها ئي غلطي ته نٿا ورجايون؟"

پر پوءِ فوراً مونکي پنهنجون ئي ملاقاتون ياد اچن ٿيون. پهريون ملاقات واشنگٽن ۾ آن وڏي ايونٽ دوران ٿي، جتي پاڪستاني ڪميونٽي ۽ فيلڊ مارشل عاصم منير جي سڌي گفتگو ٿي ۽ مان اتي موجود هئس.

ٻي ملاقات ٽيمپا ۾ سنڌن هڪ خصوصي ايونٽ دوران ٿي، جتي مون پڻ شرڪت ڪئي.

پر ٽيون ۽ سينٽي ۾ يادگار لمحو آن وقت آيو جڏهن شام جو مان ڪجهه دوستن سان گڏ هوٽل جي دروازي وٽ بيٺو هئس ۽ فيلڊ مارشل اتي اچانڪ ٻاهر وڃڻ لاءِ ٻهتا. هو رڪيا، اسان سان هٿ ملايائون ۽ لڳاتار ويهه منٽ اسان سان بيهي ڳالهائيندا رهيا. مون کين بلڪل ويجهو ڏٺو. روائتي فوجي آڪڙ کان خالي، نرم لهجو، سڄو ڌيان ڏئي ٻڌڻ جي عادت. وچ ۾ ڳالهه نه اٽڪائڻ، سوچيو سمجهيو جواب ۽ ب سال کان وڌيڪ ٿي ويا آهن هن لاءِ پلاٽن جا قصا، ڪميشنن جون سرگوشيون يا خفيه کاتن جون ڪهاڻيون نه لڳيون آهن.

پاڪستان جي تلخ حقيقت اها آهي ته اتي آرمي چيف سالن کان رياست جو بي تاج بادشاهه رهيو آهي، حڪومتون بدلجن ٿيون پر هڪ دروازو هميشه ساڳيو هوندو آهي، جتي اصل فيصلا ٿين ٿا. فرق رڳو اهو آهي ته اهي فيصلا آئيني صفحي جي حاشيي تي لکيل هوندا آهن، متن جو حصو ناهن هوندا. 27هين ترميم جا حامي چون ٿا ته جيڪڏهن امن، جنگ، خارجه پاليسي ۽ سيڪيورٽي جا وڏا فيصلا اڳ ئي پنڊيءَ ۾ ٿيندا هئا، ته پوءِ بهتر آهي ته ان حقيقت کي آئيني زبان ڏني وڃي ته جيئن گهٽ ۾ گهٽ ذميواري ۽ جوابدهي ته واضح ٿئي.

ڀارت سان تازي جنگ ڏينهن واري جنگ ڪانپوءِ هن بحث ۾ تيزي اچي وئي، جيڪي دوست سڄي عمر اسٽيبلشمينٽ جا ناقد رهيا، اهي ب چون ٿا ته هن ڀيري جواب وقت تي هو، پيغام صاف هو ۽ جنگ ميدان کان وڌيڪ نفسيات ۾ کٽي وئي.

ساڳي وقت طالبان ۽ سرحد پار دهشتگرديءَ جو محاذ ب کليل هو. اڳوڻا چيف ڪيترائي دفعا هنن گروهن جي آڏو عجيب ٻڏتر ۾ نظر آيا، جڻ مستقبل جو اثاثو سمجهندا هجن.

هتي منهنجي هڪ ويجهي دوست جو ذڪر ضروري آهي، جيڪو پاڪستان ڪسٽمز مان رٽائرڊ آهي. هن سالن تائين ڏٺو ته افغان ٽرانزٽ ٽريڊ ۽ بارڊر اسمگلنگ ۾ ڪيئن ڪي طاقتور حلقا، ايستائين جو ڪجهه جرنيل ب حصيدار هوندا هئا. پر هن ڀيري ڪنهن چيف انهن فائلن ۾ هٿ وڌو، ڪي ماڻهو هٽايا ويا، ڪي بند ڪمرن ۾ رکيل فائلون ميز تي آيون ۽ واضح پيغام ويو ته سرحد صرف جيو پالٽڪس نه پر معيشت جو سوال ب آهي.

طالبان هجن، اندروني انتهاپسندي هجي يا ڀارت سان ڇڪتاڻ، انهن سڀني محاذن تي نسبتاً مضبوط ردعمل عاصم منير جي حامين جي دليلن کي وڌيڪ وزن ڏئي ٿو.

سنڌن چوڻ آهي ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو اهڙي دٻاءَ ۾ ب رياست کي سڌي راهه تي آڻڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي ته پوءِ بغير آئيني تحفظ جي هر سياسي موسم ايندي ته سنڌس هر فيصلي کي جرم بڻايو ويندو ۽ هر قدم کي سازش چيو ويندو.

مان هن ترميم جو ناقد رهيو آهيان، ٻن مفصل ڪالمن ۾ مخالفت ڪئي آهي، مون کي خوف آهي ته طاقت کي وڌيڪ آئيني سپورٽ ڏيڻ سان جمهوريت جو ڪمزور گهر وڌيڪ پوئتي ڌڪجي ويندو.

پر هن وقت ڪڏهن ڪڏهن مان خود ب لاجواب ٿي ويندو آهيان، جڏهن دوست دليلن سان ويهندا آهن. هو چون ٿا: "جيڪڏهن تو پاڻ لکيو آهي ته آرمي چيف اڳ ئي طاقتور هوندو آهي ته پوءِ هاڻي جيڪڏهن اها حقيقت آئيني متن ۾ اچي رهي آهي ته ان ۾ نئون گناهه ڪهڙو ٿيو؟" PTI جو نالو اچي ٿو ته بحث وڌيڪ تلخ ٿي وڃي ٿو. حامين جو موقف آهي ته 2018 جو هائبرڊ نظام ته PTI پاڻ ٺاهيو انجنيئرڊ اليڪشن، مخصوص بيانيه، ڪمزور سول حڪومت ۽ طاقتور سايو... اهو سڀ ڪجهه پاڻ قبول ڪيو ويو، جڏهن سايو سنڌن پاسي هو. اهو نظام نئون پاڪستان لڳندو هو.

جڏهن رخ بدليو، ساڳيو نظام ظلم ۽ ناانصافي ٿي پيو. دنيا جي تارن جمهوريتن جي سروي ب ساڳي ڳالهه ٻڌائي ٿي، ماڻهو جمهوريت کي نظرياتي طور بهترين چون ٿا پر پنهنجن ملڪن جي جمهوري ڪارڪردگيءَ کان سخت مايوس آهن. آمريڪا کان يورپ تائين معاشي نابرابري، بدعنواني، ادارن جي ٽڪراءُ ۽ ميڊيا جي خريد و فروخت سبب بي چيني وڌي آهي. ڀارت جو مثال ته سامهون آهي، دنيا جي وڏي جمهوريت، پر رپورٽن ۾ "انتخابي آمريت" ميڊيا ڪنٽرول هيٺ، عدليه تي سوال، اقليتون، خاص طور مسلمان، دٻاءُ هيٺ، ووٽ پوي ٿو نتيجو ايندو آهي، پر عوامي امنگ ۽ رياست جي حقيقت ۾ خليج وڌندي وڃي ٿي.

27هين ترميم جا حامي چون ٿا ته، جيڪڏهن ڀارت جهڙو ملڪ پنهنجي فوجي مرڪزيت سبب قائم آهي ته پاڪستان جهڙي نازڪ جغرافيائي صورتحال ۾ ب هڪ متحد عسڪري ڪمان ناگزير آهي. اهو عمل بادشاهي نه پر رياستي ري اسٽرڪچر آهي.

مان تازي جنگ کان پوءِ پاڻ ڏٺو ته عالمي سطح تي پاڪستان جي سفارتي ساک ڪيئن تبديل ٿي. صدر ٽرمپ طرفان پاڪستان جي سيڪيورٽي ري اسٽرڪچر جي تعريف، عرب دنيا ۾ گرمجوشي ۽ دنيا کي هڪ صاف پيغام: "پاڪستان هاڻ تيزيءَ سان گڏيل ڪمانڊ ۾ فيصلا ڪري سگهي ٿو" فيلڊ مارشل عاصم منير هتي مرڪزي ڪردار بڻجي ٿو مون واشنگٽن ۽ ٽيمپا ۾ ملاقاتن دوران هن جي لهجي ۾ درد ب ڏٺو ۽ وڏا فيصلا ڪرڻ وارو وقار ب.

حامي جڏهن آئيني نڪتا ٻڌائين ٿا ته سنڌن منطق صاف آهي، اهم فيصلا هاڻ ٿي دروازا نه پر هڪ آئيني دروازي مان گذرندا، عسڪري طاقت غير تحريري نه پر متن جو حصو هوندي، سپريم ڪورٽ کي سياسي جنگ مان بچائي، حادثا گهٽ ٿيندا. Chief of Defence Forces جو عهدو فيصلن جي رفتار ۽ سنگيني وڌائيندو، پاڪستان جهڙي ملڪ لاءِ، جتي حڪومتون پنج سال پورا ناهن ڪري سگهنديون، جتي معيشت هر تجربي سان وڌيڪ زخمي ٿئي ٿي، جتي عدالت سياست جو ميدان لڳي ۽ جتي مذهبي شدت پسندي ۽ سرحدي خطرا گڏ هلن، اتي رڳو پارلياماني نظام تي ڀاڙڻ ڪجهه رومانوي لڳي ٿو. ان ڪري حامي چون ٿا ته آرمي ايڪٽ ۾ تبديلي ۽ فيلڊ مارشل جي آئيني حيثيت، تلخ ضرور پر ناگزير هئي.

۽ مان.. مان اڄ ب هن ترميم جو مداح نه آهيان. پنهنجون ڳالهيون، خدشا، خوف اڄ ب ساڳيا آهن. پر مان آن completeness کان ب فرار نٿو ٿي سگهان جنهن لاءِ سڄي تصوير ڏسڻ ضروري آهي.

اگر مان صرف پنهنجو موقف لکان ۽ مخالف دليل ڇڏي ڏيان ته منهنجي تحرير انصاف نه ڪندي، سو مان اهو سڀ ڪجهه ڪنهن سرٽيفڪيٽ طور نه، پر رڳو انهيءَ لاءِ لکي رهيو آهيان ته قومن کي پنهنجن آئينن بابت بحث ۾ پورو منظر ڏسڻو پوي ٿو. تاريخ فيصلو ڪندي، هي بندوبست نئون بحران بڻجندو يا ڪجهه وقت لاءِ ئي صحيح، ٻڏندڙ رياست کي سنڀالي وٺندو؟

ڪهڙو رخ وٺي ٿو- اهو وقت ٻڌائيندو. اسان جو ڪم رڳو ايترو آهي ته بحث کي نعري، ڪاوڙ يا مايوسي جي حوالي نه ڪيون. پر روشني، دليل ۽ مڪمل تصوير ڏانهن وٺي وڃون. ۽ مان.. اڄ ب ان ٿي جاءِ تي بيٺل آهيان جتي روشني ۽ اونڌهه گڏ ٿين ٿا. ناقد ب آهيان، قائل ٿيڻ جي ڪشمڪش ۾ ب ۽ شايد اها ئي ڪيفيت اڄ جي پاڪستان جي سڀ کان سچي تصوير آهي.

سنڌ ۾ مايوسي جا پوکيل فصل ۽ حڪومت خاموش تماشائي!

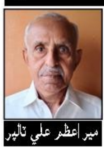
مير اعظم علي ٽالپر

اخبارن ۾ عام طرح سان هڪ ئي خبر ٻن مختلف طريقن سان شايع ٿيندي آهي. خبر جو تعلق روزانه کاڌي جي شين، واپار ۽ زراعت سان هوندو آهي، مثال طور تازو سنڌ ۾ ٽماٽن جي اگهه جو 500 کان 600 رپيا ٿي وڃڻ ۽ آسمان تي پهچي وڃڻ سبب اخبارن ۾ خبر هن ريت ڇپي هئي ته 'ٽماٽا 500 رپيا ڪلو خريدارن جي مهانگائيءَ چيلهه ڇڪي ڪري ڇڏي' ڪجهه ڏينهن بعد ساڳي ٽماٽن جي خبر ٿوري گهڻي فرق سان اخبارن ۾ هن طرح ڇپي ته 'ٽماٽا في ڇلي 20 ۽ ڪلو 30 رپيا، سنڌ جو ٽماٽو لهڻ شرط اگهه پٽ پئجي ويا، اگهن آبادگارن جي چيلهه ڇڪي ڪري ڇڏي.' ان ڪانسواءِ 'ڪمند جو اگهه نامناسب، آبادگارن جا ٻئي هٿ مٿي تي' ساڳي خبر ٿوري فرق سان وري اخبارن ڏني ته ڪنڊ في ڪلو 230 رپيا خريدارن جا ٻئي هٿ مٿي تي.' جڏهن ته سنڌ ۾ سارين جو اگهه نه هئڻ ڪري آبادگار پريشان آهن. ٻئي طرف ساڳي خبر هن ريت اخبارن ۾ آئي ته 'چانورن جو اگهه چڙهي ويو، خريدار پريشان.' ۽ هاڻ ڪٽڪ جي پوکائي شروع ٿي آهي، جنهن لاءِ سنڌ سرڪار هاري ڪارڊ، ٻج، پاڻ ڏيڻ لاءِ دلفريب اعلان ڪيا آهن پر جڏهن ڪٽڪ لهندي يا ڪٽڪ جو پلو ڏلو يا بمپر فصل لهندو ته نه باردانو ملندو نه سرڪاري اگهه ملندو. بس جيڪو سيٺ صاحب اگهه ڏنو سو يا نصيب!! سنڌ ۾ هن وقت ب فصل زراعت جا خاص ڪري ووڻڻ ۽ سارين پنهنجي پڄاڻي يعني 'دي اينڊ' تي پهچڻ وارا آهن ۽ سنڌ جو خاص ۽ اهم فصل ڪٽڪ پوکجي رهيو آهي ۽ آن جي اگهه لاءِ آبادگارن جي اميدن جي ٻيڙي درياهه منجهه آهي. جڏهن ته سنڌ جو وڏو فصل ڪمند (زلف جي بند ڪمند وڏا) جيڪو ڪنهن زماني ۾ سنڌ اندر ٻهرين شگر مل فوجي شگر مل ٽنڊو محمد خان ۾ هوندي هئي ته 15 آڪٽوبر کان ڪمند جي پيڙهائي شروع ڪري ڇڏيندي هئي ۽ ڪمند جو مڻ 2 رپيا هوندو هو ۽ ٽرڪ پهچائڻ لاءِ مل مان انڊنٽ سلطان نالي شخص ڏيندو هو ۽ مل چالو ٿيڻ کان اڳ ٻهرين آڪٽوبر ڪانپوءِ ترت پنهنجي جمني هاري دونهون ڪيڻ شروع ڪندي هئي ۽ ان دونهين سان ٽنڊو محمد خان جو شهر 'چار' سان متاثر ب ٿيندو هو پر ان ڪانپوءِ ڪمند جو اگهه وڌي اڍائي رپيا مڻ ٿيو ته ڪمند جا آبادگار زميندار ڏاڍا خوش ٿيا هئا. آن زماني ۾ ٽنڊو محمد خان جيڪو ٻهرين گوني نالي تعلقو هو آن ۾ ڪمند جو هڪ مثالي ۽ بهترين زميندار راقم جو ڀڄاٽ مير گل حسن خان ٽالپر هوندو هو. مير گل حسن ٽالپر هڪ انسان دوست شخصيت ۽ درويش صفت طبيعت جو مالڪ هوندو هو ۽ جڏهن ب سيارو ايندو هو ته ڪمند جي پيڙهائي وقت هُو غريبن لاءِ ڪيترائي پلائي جا ڪم ڪندو هو خاص ڪري اکين جي مفت ڪيمپ ٽن ڏينهن لاءِ منعقد ڪرڻ هر سال لازمي هوندو هو ۽ ان لاءِ مير گل حسن خان ٽالپر ڪڏهن ب وسان نه گهٽايو ۽ آن ڪيمپ جو اڳواڻ ڊاڪٽر نثار ميمڻ هوندو هو، جيڪو راقم جو پٽي پائي هو ۽ اسان ٻئي روزانه آفتاب ۾ گڏ هئاسين. ڊاڪٽر نثار ميمڻ شاگردن جي صفحي جو انچارج هو هن سان گڏ ڊاڪٽر غلام نبي ڏيپر ۽ مقبول ميمڻ هوندا هئا. راقم آفتاب ۾ راندين جو صفحو ڪڍوندو هو اڄڪلهه ٽنڊو محمد خان ۾ مير گل حسن خان ٽالپر جو فرزند مير علي رضا ٽالپر ضلعي ۾ انتهائي سرگرم ۽ سياسي سماجي ڪمن ۾ والد صاحب وانگر آهي ۽ خاص ڪري مير علي رضا ٽالپر غريبن جو هڏڏوڪي ۽ مسئلن کي حل ڪرڻ ۾ دلچسپي وٺي حل ڪرڻ ۾ هڪ انسان دوست آهي. مير علي رضا ٽالپر جي ڪوشش سان ٽنڊو محمد خان شهر ۾ بجلي جو مسئلو حل ڪرائي آبادگار فيڊر کي فري لوڊشيڊنگ ڪرايو آهي. هن هفتي آن سلسلي ۾ حيسڪو جو هڪ وڏو پروگرام ٽنڊو محمد خان ۾ منعقد ڪيو ويو هو. آن ڪري ٽنڊو محمد خان جي ترقي ڪرائڻ ۽ مسئلا حل ڪرائڻ ۾ مير علي رضا ٽالپر جس لهڻي. تازو مير صاحب عمري جي ب سعادت حاصل ڪئي آهي. وفاقي حڪومت پنجاب ۾ شگر ملن جي ڪرشنگ شروع نه ڪرڻ تي ناراضگي طور نيون شگر ملون قائم ڪرڻ جو فيصلو ڪندي ملون لڳائڻ تان پابندي ختم ڪرڻ جو چيو آهي، پر وڌيڪ ملون لڳائڻ سان ڪمند جو اگهه وڌڻ ۽ ڪنڊ جو اگهه گهٽ ٿيڻ جي گارنٽي سان گڏ ملون وقت تي ڪرشنگ ڪنديون؟ سنڌي ۾ پهاڪو آهي ته 'گهٽن مردن سان هَر نه هلي ته گهٽين عورتن سان گهر نه هلي' سو ملون ڪيترين ب گهٽيون جو نه هجن پر وقت سِر نه هلنديون ته ڪهڙو فائدو؟ سنڌ ۾ هر ڪنهن ننڍي عمر کان پرائمري ۾ پڙهيو آهي ته اسان جو ملڪ پاڪستان هڪ زرعي ملڪ آهي، پر اڄڪلهه زراعت سان وابسته زميندارن ۽ هارين جي حالت انتهائي خراب ۽ آءِ سي يو ۾ داخل هڪ مريض جيان آهي. جڏهن ته زراعت ملڪ جي هڪ مضبوط معيشت جو بنيادي پايو آهي. پر هن وقت خود زراعت پنهنجي زندگي مان بيزار آهي. آن ڪري وفاق ته وفاق پر اردو چوڻي موجب 'بڙي ميان تو بڙي ميان، ڇوٽي ميان سبحان الله' جيان خود سنڌ حڪومت ب زميندارن، آبادگارن ۽ هارين جي پوکيل فصل لاءِ ڪجهه نه ٿي ڪري. آبادگار فصل پوکڻ کان اڳ ۽ پوءِ رڙيون ڪندا رهن ٿا، پر وزيراعليٰ کان وزيراعظم تائين ٻيو مڙئي ٺيو خير هن سال پنجاب ۾ ٻوڏ سبب سارين جو فصل تباهه ٿي ويو هو. آن ڪري خيال هو ته سنڌ ۾ سارين جو سٺو ريٽ ملندو پر ائين نه ٿيو. دنيا ۾ فصلن جي انشورنس ٿيندي آهي، هتي ب ڪو اهڙو طريقو رائج ڪيو وڃي، زرعي ماهر ايٽ بچائڻ لاءِ مشورا ڏين ٿا، پر فصل جو اگهه مقرر ڪرڻ لاءِ ڪو تدارڪ نه ٿا ڪن. آن ڪري هن سان حقيقت ۾ سنڌ واسي زميندار، هارين جو معاشي قتل ٿي رهيو آهي، چو ته ڪنهن ب فصل کي پوکڻ کان وٺي لهڻ ۽ وڪڻڻ تائين آهي ٻڏتر جو شڪار هوندا آهن. اهڙي بي يقيني واري ڪيفيت ۾ هو ڇا ڪن؟ پاڻي جي کوٽ، ٻج، پاڻ جو خرچ ۽ وري غير مناسب اگهه ڪهڙو ب فصل پوکجي، نقصان ئي نقصان ٿيندو. ٻئي طرف بصر ٽماٽا ب غير پروسي جوڳي پوک آهي، جيڪا ڪڏهن لڳي ته ڪڏهن لڳي ئي ڪونه، چو ته بي موسمي برسات سبب تباهه ٿيندڙ فصل آهن. آن ڪري آبادگار جي گهر ۾ 'ٽڙ ٽڙ گوپال' لڳي پئي هوندي. آن ڪري سنڌ جو آبادگار صرف پيٽ گذر واسطي هني ڪاهي ٿو باقي اپراسو ٿيڻ نصيب جي ڳالهه آهي. حڪومت جي امپورٽ پاليسي سبب ب وڌيڪ پريشاني ٿئي ٿي، اڄڪلهه ڪيلي جي سيزن آهي، پر پلو ڪيلو ب 15 سئو رپيا مڻ. سو ب مشڪل سان وڪامجي رهيو آهي، چو ته افغانستان بارڊر بند آهي ۽ صرف ايران طرف ڪا دري کليل آهي. البت سياڻي ڪانپوءِ پوري ٽن مهينن بعد رمضان المبارڪ اچي رهيو آهي، ياد رهي ته 19 فيبروري 2026ع خميس ڏينهن کان رمضان شريف شروع ٿيندو ۽ پاڪستان ۾ پهريون روزو هوندو ۽ آن لحاظ ان وري ڪيلي کان وٺي هر شيءِ جي هئرادو مهانگائي ڪئي ويندي. پر آن سان ب سنڌ ۾ زراعت جو شعبو تباهه حال رهندو. ڊيزل ۽ دوائن جي خرچن سبب سنڌ واسي زميندار ۽ هاري پيٽ پالڻ تائين محدود رهندا. هن وقت موجوده حالتن ۾ سنڌ اندر اتر کان وٺي لاڙ تائين سارين جو فصل لٿل آهي. ڪيترن ئي زميندارن اوڻي پوڻي اگهن ۾ پنهنجو سارين جو سودو ڪري ڇڏيو. البت جيترا ب آبادگار اچا سارين کي رکيو ويٺا آهن. انهن جو مطالبو رڳو جائز اگهه ڏيو آهي. آن لاءِ آبادگار احتجاج ب ڪري رهيا آهن ۽ آن لاءِ هنن جي گهرج آهي ته سارين في مڻ سرڪاري طرح سان گهٽ ۾ گهٽ 3500 رپيا مقرر ڪيو وڃي. سنڌ جا آبادگار سون اپائڻ واري زمين مان خوشحال ٿيڻ بدران بدحالي طرف وڃي رهيا آهن. سنڌ جا اصلي چانور ته ويا پر هائيبرڊ جنس جو ٻج ڳاٽي ٽوڙ اگهه تي ورتل آن مٿان دوائن ۽ پاڻ جو خرچ ڪٿان نڪري. بهرحال سنڌ جي زراعت سان وابسته ماڻهن جو استحصال ختم ڪيو وڃي ۽ سرمائيدار واپاري طبقو زميندارن کي پنهنجي لاءِ سوني جهرڪي نه سمجهي ۽ هر لهندڙ فصل جا اگهه وقت تي مقرر ڪيا وڃن. راقم هڪ دفعي هڪ زرعي ماهر کان معلوم ڪيو هو ته جيئن ته ملڪ ۾ ڪٽڪ جو اگهه مقرر ڪيو وڃي ٿو بلڪل آن وانگر سنڌ ۾ سارين جو ب اگهه مقرر ڪيو وڃي، پر آن زرعي ماهر راقم کي ٻڌايو ته سرڪار ڪٽڪ جو اگهه ان ڪري مقرر ڪري ٿي ته اها هڪ جنس آهي پر سارين مختلف قسمن جون پوکيون وڃن ٿيون، آن ڪري سارين جي قيمت مقرر نه ٿي ڪري سگهجي. اهڙين ڳالهين جو نتيجو اهو ئي نڪري ٿو ته 'سنڌ جي زمين تي مايوسي جا پوکيل فصل آهن ۽ حڪومت خاموش تماشائي آهي.'

لطيفي لات — شاھ عبداللطيف ڀٽائي

انڌا اُونڌا ويچ! ڳَل ڳُجاڙيا ڪانئِين؟
اسان ڏکي ڏيل ۾، تون پيارئين پيچَ؟
سُوري جنين سيجَ، مرڻ تي مُشاهدو.
(سُر ڪلياڻ)

پنجين ورسيءَ تي ڀيٽا

هاري اڳواڻ ڪامريڊ اظهر جتوئي!

غلام حسين خاصخيلي

سنڌ ۾ هارين جي حقن لاءِ ڪامريڊ اظهر جتوئيءَ جي ڪيل خدمتن تي کيس سُرخ سلام پيش ڪريون ٿا. پاڻ هميشه هارين، پورهيتن ۽ مزدورن سميت مظلوم عوام جي حقن لاءِ سچائيءَ سان جدوجهد ڪئي. زندگيءَ جي آخري گهڙيءَ تائين پنهنجي مقصد تي سچائيءَ سان بيٺل رهيو. اهڙا ماڻهو املهه ماڻڪ هوندا آهن. جن لاءِ سنڌ جي عظيم شاعر حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي رح جو بيت آهي ته

ماڻهو سڀ نه سَهڻا ڀڪي سڀ نه هنج
ڪنهن ڪنهن ماڻهوءَ منجهه اچي ٻوءِ بهار جي.

ڪامريڊ اظهر جتوئي ب واقعي املهه ماڻڪ ۽ شخصيت هو جيڪو سنڌ هاري ڪاميٽيءَ جي مرڪزي صدر جي عهدي تي سچائيءَ سان بيٺل رهيو. ان سنڌ هاري ڪاميٽيءَ جي باني ناميار اديب ۽ شاعر ڪامريڊ حيدربخش جتوئيءَ جي ڏسيل راهه تي هلندي هميشه حق سچ جو ساٿ ڏنو ۽ عوام جي آواز کي بلند ڪيو. ڪامريڊ اظهر جتوئيءَ جي اهڙي جدوجهد کي ڏسي ڪامريڊ حيدربخش جتوئيءَ جو روح ب خوش ٿيو هوندو ته منهنجي فلسفي نظرئي مطابق بيٺل رهيو يقين اهڙا ڪردار تاريخ ۾ هميشه زنده رهندا آهن ۽ تاريخ انهن کي هميشه ياد ڪندي رهندي آهي.

هارين جي حقن لاءِ حيدر بخش جتوئي جيڪا تحريڪ شروع ڪئي، ان تحريڪ ۾ سنڌ جا هاري، پورهيت، وڪيل، شاگرد، اديب، صحافي ۽ دانشور پڻ هميشه ساڻس گڏ رهيا. پاڻ ڪامريڊ حيدربخش جتوئيءَ جي ان جدوجهد ۾ سچائيءَ سان وک وک تي گڏ رهيو. ان جدوجهد جي ڏئي کي ڪامريڊ جام ساقي، ڪامريڊ مظهر جتوئي، ڪامريڊ اظهر جتوئي، ڪامريڊ صالح بلو کان وٺي ڪامريڊ سخي محمد رمضان خاصخيليءَ تائين سمورا اڳواڻ هن جو ساٿ ڏيندا رهيا ۽ آخر تائين جدوجهد جي ميدان ۾ بيٺل رهيا. اهڙا امر ڪردار هميشه زنده رهندا آهن. اڄ ڪامريڊ اظهر جتوئيءَ جي پنجين ورسيءَ جي موقعي تي سنڌ هاري ڪاميٽيءَ طرفان حيدرآباد پريس ڪلب ۾ ورسيءَ جي تقريب دوران ڪامريڊ اظهر جتوئيءَ جي ڪيل خدمتن تي لکيل ڪتاب "فرزند سنڌ ڪامريڊ اظهر جتوئي" جي مهورت پڻ رٿيل آهي. ڪامريڊ اظهر جتوئي جهڙا ڪردار هميشه امر رهندا.

روزگار لاءِ واجهائيندڙ آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوار!

قاسم خاصخيلي

ملڪ ۾ جتي بي روزگاري ۽ مهانگائيءَ جي ڪري عام ماڻهو پريشان آهي، اتي سرنديءَ وارا توڙي سرڪاري ملازم ۽ مزدور طبقو پڻ سخت ڏکيائين جو شڪار نظر اچي رهيو آهي. ماڻهن جي رهڻي ڪهڻي، اٺڻ ويهڻ ۽ روزمره جي زندگي هڪ طرف مهانگائيءَ سبب متاثر ٿي رهي آهي ته ٻئي طرف وري بيروزگاريءَ جي سٽيل ڪيترن ئي عام ماڻهن سان گڏ ملڪ خاص ڪري سنڌ جا پڙهيل لکيل نوجوان انتهائي اذيتناڪ صورتحال کي منهن ڏيڻ تي مجبور آهن. سنڌ صوبي ۾ عام طور تي ٻين صوبن جي ماڻهن جي ڀرمار ۽ وڏي تعداد ۾ هتي رهڻ جي ڪري هتان جي پرائيويٽ نوڪرين تي ته اڪثر اهي ماڻهو قابض بڻيل آهن پر جيڪو ٿورو گهڻو آسرو هتان جي پڙهيل نوجوانن کي سرڪاري نوڪرين جو آهي، اهي ب شرطن ۽ ضابطن سبب ايتريون ته ڏکيون بڻيل آهن، جنهن ڪري وڌيڪ سنڌ جو نوجوان نه صرف مايوسيءَ جو شڪار نظر اچي ٿو پر نااميديءَ سبب هو همت هاريندي محسوس ٿي رهيو آهي. سنڌ ۾ سرڪاري نوڪرين جي آسري تي ڪافي نوجوان عمر جون حدون ب ڪراس ڪري چڪا آهن. غربت ۽ بيروزگاريءَ سبب هو پنهنجو ب ڪو ڪاروبار نٿا ڪري سگهن. جڏهن ته سرڪاري نوڪرين لاءِ ب در در ڌڪا کائيندا رهن ٿا. جيڪا هتان جي تعليم يافته طبقي لاءِ ڏکوئيندڙ ۽ افسوسناڪ ڳالهه آهي. سنڌ حڪومت پاران 2021ع ڌاري آءِ بي اي ٽيسٽ جي ذريعي پي ايس ٽي يا پرائمري استادن جي ڀرتيءَ جي اعلان بيروزگار نوجوانن جي اميدن کي سهارو ڏنو هو. جنهن کان پوءِ ٽيسٽ ب ٿي، ان بعد وري هيٺريون هيٺريون مارڪون ڪٽڻ واري تڪرار ب اهي ڀرتيون اڌوريون ٻڌائي ڇڏيون 60 سيڪڙو ڪان پوءِ 50 کان 55 سيڪڙو يا ان کان گهٽ مارڪون ڪٽڻ وارن کي ڀرتي ڪرڻ جو ب جيو ويو هو وري هارڊ ايريا واري فارمولي تحت ٿر جهڙي پوئتي پيل علائقي سميت ٻين ضلعن جي ڪجهه چونڊ پٺتي پيل علائقن جي ماڻهن لاءِ 33 سيڪڙو مارڪون ڪٽڻ تي استاد ڀرتي ڪرڻ جو ب جيو ويو جڏهن ته اتي ب ڪجهه هارڊ ايريا وارن کي وڌيڪ رعايت ڏئي 32 مارڪون ڪٽڻ وارن کي هڪ

گريس مارڪ ڏئي 33 مارڪون پوريون ڪري شايد ڪين آفر آرڊر جاري ڪيا ويا، بلڪ انهن کي پوسٽنگ آرڊر ب ڏنا ويا. پر ان جي ابتڙ باقي سنڌ جي ڪافي علائقن ۾ 33 کان 39 مارڪون ڪٽي پاس ٿيندڙ اميدوارن کي آفر آرڊر نه مليا، جنهن تي آءِ بي اي ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن مختلف وقتن ۾ احتجاج ڪيا توڙي بُک هڙتالون ب ڪيون. ان سلسلي ۾ 2023ع ڌاري معاملو سنڌ ڪابينا ۾ رکڻ جو پڻ چيو ويو، جنهن سان سنڌ جي آءِ بي اي پاس اميدوارن ۾ هڪ قسم جي سرهائيءَ محسوس ٿي يا اميد ب پيدا ٿي پر ان تي ب شايد ڪن سببن جي ڪري عمل نه ٿي سگهيو نتيجي ۾ انهن مسڪينن کي وري مايوس ٿيڻو پيو. اميدوارن جو مسلسل اهو مطالبو رهندو آيو آهي ته هڪ سنڌ ۾ هڪ ئي قانون هجڻ گهرجي، جيڪڏهن ڪجهه علائقن ۾ 33 مارڪن وارن کي نوڪريون ڏنيون ويون آهن ته پوءِ ان پاليسيءَ تحت سڄي سنڌ جي اميدوارن سان ب اڪيائي ڇڏي هڪ اک ڪري سڀني کي برابر جي بنيادن تي روزگار ڏنو وڃي. جڏهن ته متعارف ڪرايل سافٽ ايريا ۽ هارڊ ايريا واري طريقي سبب ڪافي اميدوار مايوس ٿيا آهن. جيڪي وقت بوقت احتجاجن سان گڏ نوڪريون ڏيڻ جي گهر ڪندا رهن ٿا. سنڌ حڪومت بهترين ڪم ڪري گذريل جون مهيني ۾ ڪافي اميدوار جيڪي 40 کان مٿي وارا

هئا، انهن کي ب آرڊر ڏنا ويا، بيروزگاري گهٽ ڪرڻ لاءِ سنڌ سرڪار جو اهو عمل ڪافي ساراهه جوڳو هو ۽ سنڌ جي ماڻهن ان فيصلي جي آجيان ب ڪئي، آن جي ڪري سوين نوجوان روزگار سان لڳي ويا. هونئن ب سنڌ ۾ پيپلز پارٽيءَ لاءِ اهو مشهور آهي ته اها روزگار ڪسيندي ناهي، بلڪ روزگار ڏيندي رهي آهي. شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جو خواب هو ته سنڌ جا ماڻهو پنهنجن پيرن تي بيٺل نظر اچن. جنهن تي پيپلز پارٽي جي سنڌ ۾ لڳاتار چوٿون ڀيرو آيل سنڌ حڪومت ڪافي حد تائين ڪم ب ڪيو آهي، هزارين نه بلڪ لکين نوجوان روزگار سان لڳايا ويا آهن. پر جڏهن سنڌ حڪومت ۾ ويٺل ڪجهه وزير يا آفيسر ان قسم جا ب اڪيائيءَ وارا فيصلا ڪندا ته سنڌ جي ماڻهن لاءِ اهو مرحلو ڪنهن امتحان کان گهٽ نه هوندو چو ته سنڌ ۾ هڪ ئي پاليسي هجي، جيڪا هر فرق کي ختم ڪري ڇڏيندي آهي. تعليم کاتي ۾ آءِ بي اي ذريعي 2021ع ۾ ورتل ٽيسٽ ۾ جيڪڏهن ڪنهن هڪ اڌ علائقي کي گهٽ تعليم جو ريشو ڄاڻائي انهن کي گهٽ مارڪن تي نوڪريون ڏنيون ويون آهن ته پوءِ جتي بهتر تعليمي

> **2021ع ۾ 33 يا ان کان مٿي مارڪون ڪٽي ٽيسٽ پاس ڪئي هئي، يقينن پنج سال گذرڻ تي انهن جي عمر ب پنج سال وڌي آهي جن مان ڪافي عمر وڌڻ سبب اميدوار هاڻ ٽيسٽ ڏيڻ جي اهل ب نه رهيا هوندا ان ڪري وزير اعلي سنڌ سميت اعليٰ اختيارين کي گذارش ڪجي ٿي ته سنڌ اسيمبليءَ مان هڪ اهڙو بل پاس ڪرايو وڃي، جنهن ۾ گذريل ٽيسٽ ۾ پاس ٿيل اميدوارن کي روزگار سان لڳائڻ جي راهه هموار ڪري اها ٽيسٽ پاس ڪرڻ وارن کي آرڊر ڏنا وڃن. ان کان پوءِ رهيل خالي سيٽن تي پلي ٻيهر نئين سر ٽيسٽ وٺي اڳتي ايندڙ اهل اميدوارن کي ب نوڪريون ڏئي روزگار سان لڳايو وڃي، جنهن سان نه رڳو تعليمي ميدان ۾ سنڌ سرڪار جو ڪم سڻن لفظن ۾ ڳڻيو ويندو**

معيار آهي، جتي جا نوجوان اهل ب آهن ۽ جتي وڌيڪ حوصلا افزائي ڪرڻ گهرجي، اتي جي نوجوانن کي ان قسم جي فيصلن سان مايوس ڪرڻ ب مناسب عمل ناهي. جيڪڏهن شروع ۾ سٺ سيڪڙو تي نوڪريون ڏيڻ جو فيصلو ٿيو هو جيڪڏهن اهو ب ڏکيو هو ته ان ڪري ئي گهٽ مارڪن تي نوڪريون ڏيڻ جو فيصلو ڪيو ويو. ان ڳالهه جي ڪري ئي سنڌ حڪومت شڪ نٿو ڪري سگهجي ته ان بهتر فيصلو ڪري پنجونجاهه ڪان سٺ سيڪڙو يا ان کان ب گهٽ 33 مارڪن تي نوڪريون ڏئي سنڌ جي سوين خالي پيل اسڪولن ۾ استاد ڀرتي ڪري اتي تعليمي نظام کي هلائڻ چاهيو هو جيڪو قابل تعريف عمل آهي. پر هاڻ ٻڌڻ ۾ آيو آهي ته گذريل 30 جون تي جتي ٽيسٽ وسيلي پاس ٿيندڙ اميدوارن کي نوڪريون ڏيڻ وارو سسٽم بند ڪيو ويو آهي ته اتي وري خالي ٿيل جاين تي نئين ٽيسٽ وٺڻ جو ب چيو پيو وڃي. نئين ٽيسٽ ب پلي ورتي وڃي پر جن اميدوارن 2021ع ۾ 33 يا ان کان مٿي مارڪون ڪٽي ٽيسٽ پاس ڪئي هئي، يقينن پنج سال گذرڻ تي انهن جي عمر ب پنج سال وڌي آهي، جن مان ڪافي عمر وڌڻ سبب اميدوار هاڻ ٽيسٽ ڏيڻ جي اهل ب نه رهيا هوندا. ان ڪري وزير اعلي سنڌ سميت اعليٰ اختيارين کي گذارش ڪجي ٿي ته سنڌ اسيمبليءَ مان هڪ اهڙو بل پاس ڪرايو وڃي، جنهن ۾ گذريل ٽيسٽ ۾ پاس ٿيل اميدوارن کي روزگار سان لڳائڻ جي راهه هموار ڪري اها ٽيسٽ پاس ڪرڻ وارن کي آرڊر ڏنا وڃن. ان کان پوءِ رهيل خالي سيٽن تي پلي ٻيهر نئين سر ٽيسٽ وٺي اڳتي ايندڙ اهل اميدوارن کي ب نوڪريون ڏئي روزگار سان لڳايو وڃي، جنهن سان نه رڳو تعليمي ميدان ۾ سنڌ سرڪار جو ڪم سڻن لفظن ۾ ڳڻيو ويندو، بلڪ روزگار ڏيڻ جي حوالي سان پڻ سنڌ ٻين صوبن کان گهڻو اڳتي ليکي ويندي، جنهن سان صوبي جي عوام جي دلين ۾ گهر وڌيڪ مضبوط ٿيندو ۽ سنڌ جي ماڻهن ۾ معاشي طور ترقي ب قابل رشڪ ليکي سگهجي ٿي.

qasimkhaskheli97@gmail.com

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
فيملي سوٽ نمبر 532 سال 2025

مسمات عليزه ڌيءُ فرمان علي چانڊيو رهندڙ تاج ڪالوني نوابشاهه ...پلينٽف...خلاف: نظير احمد پٽ مولا بخش پيرزادو رهندڙ اپر پورشن ڊاڪٽر ارباب چنا ڪلينڪ ويجهو پي اي قاضي احمد ....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 26-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي ڪورٽ شهيد بينظير آباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
فيملي سوٽ نمبر 568 سال 2025

مسمات عبقيرا خالد ڌيءُ محمود احمد رهندڙ هائوس نمبر 06 شادمان بنگلوز ويجهو ڊاڪٽر اسودو ڪلينڪ سوسائٽي نوابشاهه ....پلينٽف...خلاف: زوهيب شفاقت ميمڻ پٽ شفقت الله ميمڻ رهندڙ هائوس نمبر A-11 پروفيسر ريزيڊينسي شاهه لطيف يونيورسٽي خيرپور ضلعو خيرپور سيل نمبر 0333-2796133....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 28-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي ڪورٽ شهيد بينظير آباد

عام اطلاع

هر عام ۽ خاص کي اطلاع ڏجي ٿو ته اٿون نالي مسمات شمير زال حاجي يامين ٻهلر (مرحوم) جي ملڪيت، ۽ ان جو پٽ احمد ٻهلر جي پراپرٽي غلط طريقي سان وڪرو ڪئي وڃي ته ان کي قبول نه ڪيو ويندو ان کي اسان طرفان رد ڪيو ويندو ۽ اگر ڪنهن پراپرٽي خريد ڪئي ته ان جا اسان ذميدار نه هونداسين. ملڪيت جا تفصيل هيٺ ڏجن ٿا: رهائشي پلاٽ نمبر16 ايراضي 1204 اسڪوائر فوٽ سروي نمبر 188/3 188/2C, 1874AD, 187/1D, BC ديهه 86 نصرت شاهه فيصل ٽائون نوابشاهه (2) بيو پلاٽ نمبر B-47: ايراضي 4950 اسڪوائر فوٽ سروي نمبر to4,25/1,1a25/2,3,4A215,216,219,127,128,24/1 واقع ديهه 50 داد گلشن آدم ڪالوني نوابشاهه (3) سڪني پراپرٽي دڪانن جي ڪليل چٽ ايراضي 43-5 اسڪوائر گز واقع لياقت مارڪيٽ نوابشاهه. (4) گهر سٽي سروي نمبر 1649/51 ايراضي 152-7 اسڪوائر گز پاڪ ڪالوني نوابشاهه (5) دوڪان سٽي سروي نمبر 909/5 ايراضي 6-6 اسڪوائر گز واقع محمد مارڪيٽ چڪرا بازار نوابشاهه. (6) دوڪان نمبر 77 ايراضي 480 اسڪوائر فوٽ سروي نمبر 161/4,5:162/3:163,3,4:164/1,5 واقع نزد فارسي گارڊ سانگهڙ روڊ نوابشاهه. 7) دوڪان نمبر 76 ايراضي 480 اسڪوائر فوٽ سروي نمبر 61/4,5:162/3:163,3,4:164/1,5 واقع نزد فارسي گارڊن سانگهڙ روڊ نوابشاهه 8) گهر ايراضي 129 اسڪوائر فوٽ سٽي سروي نمبر 909/ Aواقع محمد مارڪيٽ چڪرا بازار نوابشاهه 9) گهر سٽي سروي نمبر 909/3,1 ايراضي 1503 اسڪوائر گز واقع موچي گلي نوابشاهه

احمد رضا ولد محمد يامين رهائشي محله پاڪ ڪالوني نوابشاهه ضلع شهيد بينظير آباد شناختي ڪارڊ نمبر: 45402-6888766-7، موبائيل نمبر: 03233008177

عام اطلاع

هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڏجي ته عرضدار نالي نفيس بانو بيواهه غلام مصطفيٰ لاشاري بلوچ رهندڙ تعلقو حيدرآباد اسان کي درخواست ڏني آهي ته سندس نالي غلام مصطفيٰ ولد مولوي شير محمد تاريخ 10-08-2006 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي نالي تي زرعي زمين/ سروي نمبر 479، 478، 366 ايراضي 9-4 ديهه آبڙي ٽپو ٽنڊو جام تعلقو حيدرآباد ۾ آهي. جنهن جو فوتي کاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي فوت ٿيڻ کانپوءِ هيٺ ...

[illegible]

بقايا 44 — وفات ڪري ويئي

ويو جتي علاج دوران سندس ساهه جي تند ٽٽي پئي سندس جنازي نماز درگاهه شريف واري قديمي عيدگاهه ۾ ادا ڪئي وئي جنهن ۾ مختلف مڪتبه فڪر وابسته شخصيتن ۽ ٻڏي برادري وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي مرحوم کي سوين آلين اکين سان مقامي قبرستان ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو جڏهن ته ڏکويل خاندان سان تعزيتن جو سلسلو جاري آهي

بقايا 45 — وارثن حوالي ڪيو

شهر جي مختلف علائقن ۾ سرچ آپريشن شروع ڪيو پوليس جديد طريقن اڻائٽي حڪمت عملي ۽ تيز ڪارروائي ذريعي ٿوري وقت ۾ اهم اڳڀرائي حاصل ڪئي آخرڪار مسلسل ڪوششن جي نتيجي ۾ 5 سالن جي عنايه عباسي کي محفوظ طور تي بازياب ڪرايو ويو بعد ۾ قانوني ڪارروائي مڪمل ڪرڻ کان پوءِ ٽينگري کي سنڌس پيءُ غلام حيدر عباسي جي حوالي ڪيو ويو

بقايا 37 — بائيڪاٽ ڏرٿو

بائيڪاٽ سبب مختلف ڪيس جي پيروي لاءِ پهتل وڪيلن کي بار جي نمائيندن عدالتن ۾ داخل ٿيڻ نه ڏنو ويو جڏهن ته سائلين تاريخون وٺي واپس روانا ٿي ويا جڏهن ته 26 هين ۽ 27 هين آئيني ترميم خلاف حيدرآباد ۾ وڪيلن جو پيادل هاءِ ڪورٽ ۽ ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن ڪورٽ کان وڪلا چوڪ تائين مارچ، ڏرٿو هنيو وڪيلن هاءِ ڪورٽ بار ۽ ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن ڪورٽ جي احاطي آڏو احتجاج ڪيو هاءِ ڪورٽ بار جي جنرل سيڪريٽري اسرار چانڱ، الطاف سڄل اعوان، فيصل مغل، ممتاز اعوان، جي ايم لغاري ۽ ذڪريا بلوچ جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي پيادل مارچ

پاڪستان سيڪيورٽي پرنٽنگ ڪارپوريشن (پرائيويٽ) لميٽيڊ
URAAN PAKISTAN
(Wholly owned subsidiary of State Bank of Pakistan)

اچڻ جي ڪوٽ (هڪ مرحلو- ٻه لفافي جو طريقيڪار)

پاڪستان سيڪيورٽي پرنٽنگ ڪارپوريشن (پرائيويٽ) لميٽيڊ (PSPC) معروف مينوفيڪچررز/ سپلائرز کي F.O.R جي بنياد تي مهربند واڪ طلب ڪيا وڃن ٿا.

Tender No.	Bid Doc. Submission	Bid Opening Date & Time	Earnest Money	Description of Job Items	Qty
LP/T-2338/25/ABZ	04-12-2025 11:00 A.M.	04-12-2025 11:30 A.M.	Rs. 86,000/- Fixed	SERVICES ARE REQUIRED FOR CLEANING DRAIN BY PRESSURE PUMP (AS PER BOQ)	01 Job

تصريحات/ بي او ڪيو/ تفصيل لاڳاپيل دستاويزن سان گڏ EPADS شامل آهن.

- آچون بذريعه EPADS شرڪت جي خواهشمند واڪ ڏيندڙن جي موجودگيءَ ۾ کوليون وينديون. مشروط/ نامڪمل واڪ دستاويز قابل غور نه هوندا ٻيا شرط ۽ ضابطا ٽينڊر دستاويزن جي مطابق هوندا.
- ٽينڊر اشتهار پيپرا ۽ پي ايس پي سي جي ويب سائيٽ: www.ppra.org.pk ۽ www.pspc.gov.pk تي ڏسي سگهجن ٿا. جڏهن ته مڪمل ٽينڊر دستاويز جنهن ۾ ڪم جي تفصيلي وضاحت ۽ ٻيا شرط ۽ ضابطا شامل آهن. EPADS تي ويب سائيٽ: www.eprocure.gov.pk تي دستياب آهن.
- ٽينڊر دستاويز ۾ درج هدايتن جي مطابق تيار ڪيل اليڪٽرانڪ واڪ مذڪوره مقرر وقت ۽ تاريخ تائين بذريعه EPADS لازمي جمع ڪرايا وڃن واڪ دستي طور تي قبول نه ڪيا ويندا. اِي واڪ کي مقرر وقت ۽ تاريخ تي بذريعه EPADS کوليا ويندا.

ڊپٽي جنرل مئنيجر، پرچيز ڊپارٽمينٽ، پاڪستان سيڪيورٽي پرنٽنگ ڪارپوريشن (پرائيويٽ) لميٽيڊ
جناح اوينيو ملير هالٽ، ڪراچي-75100 فون نمبر: 021-99248511 (ايڪسٽينشن: 2202-19)/ www.pspc.gov.pk
PID K-1743/25

لکي غلام شاهه جي ڪچي ۾ ارڙيءَ جي وبا ڦهلجي وئي، ٻن ڏينهن ۾ ٻه ٻارڙا فوت

ڳوٺ ربڏنو جتوئي ۾ 4 ورهين جو ثناءَ الله پٽ سليمان ۽ هڪ سال جو علي مرتضيٰ پٽ فضل جتوئي فوت ٿي ويا

ڪچي جي ٻين علائقن ۾ سوين ٻارڙا ارڙيءَ جي بيماريءَ ۾ ورتل، ڳوٺاڻن پاران صحت کاتي کان نوٽيس جو مطالبو

لکي غلام شاهه (رپورٽ عبدالرزاق مهر) چڪ جي ڪچي ۾ ارڙيءَ جي وبا ڦهلجي وئي ٻن ڏينهن اندر ٻه ٻارڙا فوت ٿي ويا ، ڳوٺ ربڏنو جتوئي ۾ چئن سالن جو ثناءَ الله پٽ سليمان مرناڻي جتوئي ۽ هڪ سال

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

لکي غلام شاهه: فوتي ٻارڙي جو لاش پيل آهي

شهدادپور ۾ قتل ٿيل عبدالغفور ڪوسو جو ڪيس 5 جوابدارن خلاف داخل

عنايت الله جي فرياد تي شعبان، ياسين، بابل ۽ ٻين خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو

شعبان سميت ٽن جوابدارن کي حراست ۾ وٺي جاچ شروع ڪري ڏني آهي: پوليس

شهدادپور(ن ع) گذريل ڏينهن شهدادپور راشدي ڪالوني ۾ هٿيارٻندن فائرنگ ڪري قتل ٿيندڙ عبدالغفور ڪوسو جي مڙهه کي سوين ماڻهن آلين اکين سان اباڻي قبرستان ڳوٺ دوست محمد ڪوسو ۾ مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو. هوڏانهن شهدادپور پوليس واقعي جو ڪيس عنايت الله ولد صاحب خان ڪوسو جي فرياد تي هرهڪ شعبان ڪوسو ياسين ڪوسو بابل فريد مريد علي احمد بابو خلاف

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

اوٻاوڙو لڳ ڌاڙيلن ڪوچي ڪتن جي ٽيم کي چوري ڳولڻ بهاني گهرائي اغوا ڪري ويا

ڌاڙيلن فون ڪري ٽريڪٽر چوري بهاني صادق آباد مان ٽيم کي مريد شاهه سڌائي اسڪول اڏي جي علائقي مان اغوا ڪيو

مغوي عبدالخالق، محمد رفيق سولنگي، عدنان آرائين ۽ جميل آرائين کي ڪتن ۽ ڪار سميت ڌاڙيل کڻي ويا

پنجاب ۽ سنڌ پوليس ايف آءِ آر داخل ڪرڻ کان انڪاري آهن، نوٽيس وٺي مغوين کي آزاد ڪرايو وڃي: وارث

اوٻاوڙو (رپورٽ غلام قمبر ٻوهڙ) مريدشاهه صادق آباد مان ڪوچي ڪتن جي ٽيم کي چار ڏينهن اڳ چوري ٿيل ٽريڪٽر جي ڳولا ڪرڻ جي لاءِ مريد شاهه سڌائي اسڪول اڏي جي علائقي جي آس پاس مان ڪار ۽

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

اوٻاوڙو: ڌاڙيلن پاران جاري ڪيل وڊيو ۾ مغوي ستن (آزادي) جو مطالبو ڪري رهيا آهن

ٽنڊوآدم ۾ شاهينگ ڊائسن ڊرائيور کي نشي آور شيءِ کارائي روڪ رقم ۽ سامان کڻي فرار ٿي ويا

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم ۾ نامعلوم شاهينگ ڊائسن ڊرائيور خادم حسين چنو کي نشي آور شيءِ کارائي بيهوش ڪرڻ بعد سنڌس کيسي ۾ پيل هزارين روپيه

26، 27 ۽ اچڻ واري 28 آئيني ترميم اسان جي ملڪ جي آئين جو جنازو ڪڍي ڇڏيو آهي: عامر نواز وڙائچ

جيڪڏهن حڪومتي مرضي سان جج مقرر ٿيا ميرٽ جي بنياد تي نه آيا ته پوءِ ملڪ مان انصاف ختم ٿي ويندو

فيڊرل ڪنسٽيٽيوشنل ڪورٽ جي جج کي وزيراعظم مقرر ڪندو جيڪو عوام نه پر حڪومت جو هوندو جيڪو سڀ کان وڏو نقصان آهي

شهيد بينظير ڀٽو جي اها سوچ نه هئي، شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جيڪو آئين ڏاهيو هي سڀ ان جي پرٽواري ٿيا ڪري سگهن

جيڪب آباد (ع ر) سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدارتي اميدوار محمد حسيب جمالي ۽ سنڌ بار ڪائونسل جي ميمبر ۽ ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ چيو آهي ته 26هين

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: وڪيل اڳواڻ عامر نواز وڙائچ ۽ محمد حسيب جمالي ميڊيا سان ڳالهائي رهيا آهن

ٽنڊو غلام حيدر جي رهواسين جو بااثر زميندار خلاف احتجاج

بااثر وڏيري علي نواز ٻاگڙائي اسان تي ظلم زيادتين جي انتها ڪري ڇڏي آهي

ڳوٺ جا رستا اسان لاءِ بند ڪري ڇڏيا آهن، فصل کي نقصان ڏنو آهي، نوٽيس ورتو وڃي: مظاهرين

ٽنڊو محمد خان(ع ر) ٽنڊو غلام حيدر جي موريا جي رهواسي ڳوٺاڻن جو بااثر حڪومتي زميندار جي مبينا زرعي زمين تي ڪيل قبضي خلاف احتجاج ، مظاهرو ، خبر موجب ٽنڊو محمد خان ۾ ٽنڊو غلام حيدر جي يونين ڪائونسل موريا جي رهواسي ڳوٺاڻن حڪومتي ڌر جي بااثر زميندار علي نواز ٻاگڙائي ۽ ٻين طرفان مبينا طور زرعي زمين تي قبضي لاءِ سارين جي فصل جي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

خيرپور لڳ هٿيارٻندن پاران نوجوان کي اغوا ڪوشش دوران مزاحمت تي زخمي ڪري ڇڏيو اسپتال منتقل

خيرپور(ع ر) خيرپور لڳ زمان شاهه ڪانئو وٽ هٿيارٻندن نوجوان عبدالغفار جاگيراڻي کي مبينا اغوا ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ن ليگ جي ليڊرز جي نزهت صادق ۽ ٻيلر ڪمائي تقريب ۾ شريڪ آهن

ٽنڊو پوليس مقابلي دوران ٻه ٻين الصوبائي جوابدار زخمي حالت ۾ گرفتار

جهڙپ ۾ گهوٽڪيءَ علائقن ۾ فائرنگ، پسٽول ۽ موٽرسائيڪل هٿ اچي

گرفتار جوابدار مختلف علائقن ۾ قتل، ڌاڙن ۽ موٽرسائيڪل چوري ۾ ملوث

چار جوابدار اڃا فرار، پوليس جا ڇاپا جاري، زخمي جوابدار اسپتال منتقل

جيڪب آباد ۽ انجمن تاجران ۽ هندو برادري پاران ڊي آءِ جي آفيس ٻاهران احتجاج

ضلعي انتظاميا حيدرآباد جو آتشبازي، ٽرئفڪ، ايل پي جي وڪري ۽ ٻين مسئلن خلاف اجلاس

ڊي سي زين العابدين ميمڻ جي صدارت ۾ ٿيل اجلاس ۾ ايس ايس پي ۽ ٻين لاڳاپيل عملدارن جي شرڪت

ڦاران شوگر مل انتظاميا جي مزدور دشمن پاليسين خلاف تحريڪ تيز

سيوهڻ عبدالله شاهه انسٽيٽيوٽ ۾ ٻاهر ڪرڻ لڳل ۽ ڊائلاسز سينٽر ٻيهر بحال علاج شروع

خيرپور جي اسپتال تي عدالتي انڪوائري ڪميٽي جو ڇاپو، رڪارڊ هٿ

حيدرآباد ۾ 26 ۽ 27 هين آئيني ترميم خلاف وڪيلن پاران عدالتي ڪاروائين جو بائيڪاٽ، ڌرڻو

حيدرآباد: وڪيل مطالبن جي سلسلي ۾ احتجاج ڪري رهيا آهن

ڪلوئي ۾ پيپلز پارٽي تعلقه ڪلوئي جي نئين تنظيم جي تعارفي گڏجاڻي

ٽنڊوآدم لڳ چور ڪوٺائي جو موٽرسائيڪل کڻي ويا، اين سي داخل

ٽنڊوآدم پوليس پاران 5 جوابدارن کي منشيات سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

ساماروءَ سي آءِ اي پوليس پاران 4 جوابدارن کي چوري سامان سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

ڪوٽڙي ۽ ڀرپاسي ۾ ڊينگي ۽ مليريا پکڙجي وئي، ڏيڍ سو مريض اسپتال داخل، انتظاميا خاموش

سکر ۾ معصوم علي اصغر منگريو جي ٻارڙي لاءِ وارثن جو 774 هين ڏينهن به احتجاج جاري

ڪنڊيارو پرسان چور ڪوٺائي جي موٽرسائيڪل کڻي ويا، متاثر پاران پوليس لاءِ احتجاج

ڪنڊيارو منشيات اڏن ۾ نوجوانن کي گرفتار ڪرڻ دوران وارثن پوليس ۾ جهيڙو، احتجاج

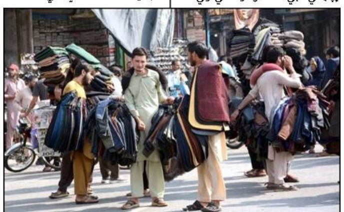

فيصل آباد: ڪلاڪ ٽاور چوڪ تي نوجوان گرم ڪپڙا وڪري ڪري رهيا آهن

خيرپور بار پاران 27 آئيني ترميم ۽ وڪيلن تي تشدد خلاف عدالتي ڪاروائين جو بائيڪاٽ

لاهور: مقامي پارڪ ۾ ٻارڙا شطرنج کيڏي رهيا آهن